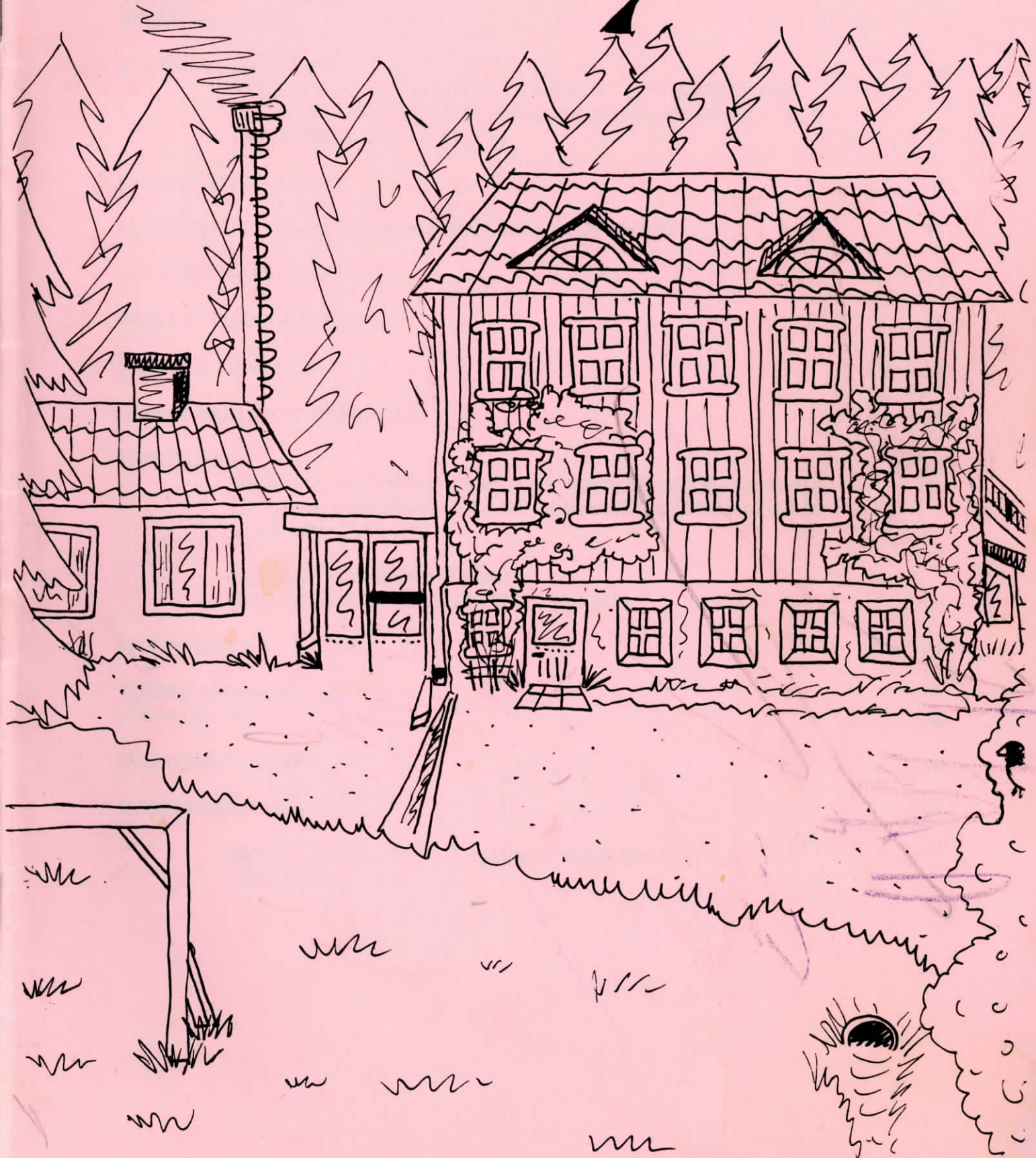

Taivalkuntalainen

1/93

1970-1971

1970

(6)

NOTATION

1970

1970

TAIVALKUNTALAINEN 1/1993

SISÄLTÖ

PÄÄKIRJOITUS	2
VUODELLE 1993 VALITTU KYLÄTOIMIKUNTA	3
VUOSIKERTOMUS 1992	3
YLEISTÄ (3); HALLINTO (3); TOIMINTA (5); KEVÄTKOKOUS (5); KESÄTAPAHTUMA (5); KOULUKESKUSTELUTILAISUUS 22.9. (6); SYYSKOKOUS 18.11. (6)	
KYLÄKOKOUS 9.6.92	6
KESKUSTELUTILAISUUS TAIVALKUNNAN KOULULLA 22.9.92	11
VUORISEN MATTI MUISTELEE	13
KASSILAT LUKKILAIN YLISELLÄ	19
VIIHTYISÄ TAIVALKUNTA	20
ONHAN MEILLÄ PÄIVÄKERHOKIN	22
TIEDOTUKSIA	24
KESÄAJAN ASIOINTILIIKENNE (24); KIRJASTOAUTON AIKATAU- LU TAIVALKUNNASSA (24); MYYMÄLÄAUTON AIKATAULU TAI- VALKUNNASSA (24);	
NOKIAN TYÖVÄENNÄYTTÄMÖ KENNONNOKAN KESÄTEATTERI 1993 (25)	
JOULURISTEILY 12.-13.12.	27
TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 1993	28
SALAPOLIISITEHTÄVÄ	30
MÖKIN MUJAN MIETTEITÄ.	31
MUSTI-KOIRAN PÄIVÄ (32); MINUN KUMIVENEENI (32); HIIHTÄMÄSSÄ (32)	

PÄÄKIRJOITUS

Tätä kirjoittaessani pääsiäisen edellä oleskelee Alasen lahdella **jalohaikara**, joka on harvinainen vierailija Suomessa. Käyn sitä katsomassa ja Nokian Uutisesakin siitä kerrotaan. Onnentuojinahan haikaroita pidetään ja nyt on kyseessä harvinainen jalohaikara. Kun perheeseen on tullut pikkuvauva, sanotaan haikaran olleen asialla. Onneahan aina tarvitaan, ja Taivalkunnassa erityisesti lapsionnea. Taivalkunnan ala-aseen koulun toiminnan päättyminen näyttää olevan tosiasia kahden tai kolmen seuraavan vuoden kuluttua.

Nyt tarttis tehdä jotakin. Viime kesän näyttävä kokoontuminen suurella joukolakaupungintalolle kaupunginvaltuuston kokouksen alkaessa on jo näyttö siitä, että koulua ei vähin äänin kylästä lopeteta. Viime syksynä koululla pidetty taivalkuntalaisten ja Vahalahden koulun puoltajien yhteiskokoontuminen osoitti läsnäolueille kaupungin johtomiehille ja päättäjille, että tosissaan ollaan koulujen puolesta. Vahalahden koulu sai armonaikaa yhden vuoden ja Taivalkunnan koulun puolustajat saivat lupauksen: asia tarkistetaan silloin, kun Viholan koulu valmistuu. Tätä asiaa ei pidä jättää tähän. Viisaita taivalkuntalaisia yhteen tuumaustalkoisiin. Ei pidä vielä luovuttaa. Avainasemassa ovat sellaiset kyläläiset, joiden lapsia on koulussa tai tulossa lähivuosina kouluun.

Kun seuraa kaupunki- ja maalaiskuntien koulutoimeen kohdistamia säästöjä, niissä huomattavia eroja. Koulujen toiminta pyritään säilyttämään syrjäkylilläkin etsimällä säästöjä, on niissä huomattavia eroja. Koulujen toiminta pyritään säilyttämään syrjäkylilläkin etsimällä säästöjä koulujen muusta toiminnasta. Tällaisia kunta löytyy. Näissä kunnissa tiedetään se, että jos koulu kylästä lakkauteaan lakkaa vähitellen koko kylä olemasta, sen elinvoima loppuu. Kylään muuttajia ei ole kovinkaan paljon. Muuttosuunta on vähitellen kylästä pois.

Millaisia palveluita vielä nyt on Taivalkunnassa? Jotain sentään on jäljellä. Lauttakylä Oy:n bussit kulkevat silloin, kun taivalkuntalainen nuori ja lapsi tar-

vitsevat kyytiä. Koulujen kesäloman aikana kulkee kolmesti viikossa ns. asioimisvuoro, niinkuin on kulkenut jo kahdena edellisenäkin kesänä. aikataulu on sama kuin aikaisemminkin. Se julkaistaan toisaalla tässä lehdessä. Myymäläauto kulkee ja pysähtyy määrätyillä paikoilla. Siitäkin toisaalla tässä lehdessä aikatauluineen. Kirjastoauto kulkee myös kylän läpi ja pysähtyykin kolmessa paikassa. Siitäkin toisaalla lehdessä. Unohtaa ei saa Nokian seurakunnan antia kylässä, sillä erialasiin toimintoihin seurakuntatalolle voi tulla mukaan. Toisaalta tässä lehdessä kerrotaan kylän lapsikerhosta, joka kokoontuu seurakuntatalolla.

Pikkujouluristeily tehtiin pari viikko ennen joulua. Mukaan ilmoittautui 73 henkilöä ja oli myös matkalla mukana. Sumalainen Matkakerho oli matkan junailija. Turun satamaan matkustettiin kahdella bussilla, seniorit omassaan ja nuoriso toisessa. Viking M/S Kalypso oli paatti, jolla seilasimme Tukholmaan ja takaisin. Turusta taas turvallisesti bussilla kotiin. Olen ollut useilla matkoilla mukana. Tämä oli hausimpia ja antoisimpia niistä. Tuttujen ja kylän humoristien seurassa ei ehtinyt pitkästyä.

Taivalkunnan koululla alkoi kuluvan vuoden alusta lukien toimia Työväenopiston alainen kylän väelle tarkoitettu näytelmäpiiri. Mukaan ilmoittautui kaikkiaan 19. Ilmoittautuminen oli sitova, mutta piirin alkaessa n. 1/3 heistä ei ilmestynyt paikalle. Muutaman kerran jälkeen ei ohjaaja enää tullutkaan, vaikka häntä odotettiin koululla. Työväenopiston rehtorille ohjaaja oli ilmoittanut lopettavansa työn Taivalkunnassa ja kertonut ilmoittaneensa siitä piiriläisille. Kukaan ei ollut kuullut tällaista ilmoitusta. Kaksi eri turhaa iltaa odotettiin valmiina harjoituksiin. Sen jälkeen jäi taas osa piiriläisistä kokonaan pois hyvän harrastuksen parista. Näytelmäpiiri toimii edelleen saatuamme uuden ohjaajan. Osanottajien lukumäärä on kuitenkin sillä rajalla, että se vielä pysyy pystyssä. Näytelmäpiirin tavoitteena on saada ohjelmaa kylätoimikunnan järjestämiin tilaisuuksiin. Muutamia vuosia sitten oli koulun oppilailla näytelmäkerho, joka auliisti antoi ohjelma-apua eri tilaisuuksiin. Tämän kerhon esitykset olivat hyvin suosittuja.

Ihmettelen, miksi koululla ei ole enää näytelmäkerhoa. Taivalkuntalaiset miehet eivät ole kiinnostuneet näytelmätoiminnasta. Heitä on toivottu mukaan. Silloin tällöin kuulee valitettavan: "Miksi ei tänne saada minkäänlaisia harrastuspiirejä?" Kun tällainen saadaan, ei olekaan harrastajia. Jos näytelmäpiiri vielä syksyllä jatkaa, toivon, että väkeä tulisi lisää toimintaan.

Nokian kaupunginhallitus myönsi kokouksessaan 5.4.93 avustuksia kylätoimikunnille. Avustus määräytyi kylän asukasluvun mukaan, mutta myös toiminta painoi paljon vaa'assa. Tässä lehdessä oleva kylätoimikunnan viime vuoden vuosikertomus antaa kuvan siitä, millaista toimintaa on ollut ja kuinka paljon. Mielestäni Taivalkunnan kylätoimikunnalle myönnetty 1450 mk osoittaa sen, ettei syrjäkylille ja niissä toimiville kylätoimikunnille anneta paljonkaan arvoa. Koko jaossa ollut rahamäärä oli 8000 mk, kun se viime vuonna oli 15000 mk. Säästöbudjetti selittää tietysti paljon, mutta ei kaikkea.

Kiitokset Maatalousseuralle, joka järjesti kylässä pääsiäislauantain kokonpolttotilaisuuden. Lämmin kahvi ja kuumat makkarat tekivät kauppansa. Vaikka ilmoituksessa julistettiin, että paras noita palkitaan, oli noita pääsiäisen merkkihenkilöitä niukasti paikalla. Olivatko Kyöpelinvuorella omassa kokouksessaan? On se vuori kuitenkin niin lähellä, että pian näillä nykyaikaisilla turboahdetuilla luudilla olisi Taivalkuntaan lentänyt.

Hyvää kevättä ja lämmintä kesää kaikille!

Into Kangasniemi

VUODELLE 1993 VALITTU KYLÄTOIMIKUNTA

puheenjohtaja	Into Kangasniemi
varapuhjoht.	Olli Sorva
sihteeri	Päivi Moisio
rahastonhoitaja	Risto Mattila
muina jäsenenä	Eija Ahlqvist
	Sirpa Hautanen
	Mauno Isomäki
	Mervi Järvinen
	Yrjö Karonen
	Jorma Laitinen
	Terhi Telenius

tilintarkastajat	Esa Alanne
	Tero Lehtimäki
varatilintark.	Laura Hyriäinen
	Anna-Riitta Wikström

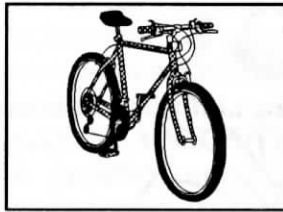
VUOSIKERTOMUS 1992

Taivalkunnan kylätoimikunta

YLEISTÄ

Vuosi 1992 oli kolmastoista toimintavuosi. Keskeisin asia on ollut **koulun säilyttämisen puolesta taistelu**. Tämän asian tiimoilta on pidetty kyläkokouksia ja pidetty mielenosoitus kaupungintalolla kaupunginvaltuuston kokouksen yhteydessä. Kaupunginvaltuusto on kuitenkin tehnyt päätöksen, että Taivalkunnan koulun toiminta päättyy silloin, kun Viholan koulun toiminta alkaa. Taivalkunnan koulun kohtalo on siis kytketty Viholan kouluun. Nyt on yhdestoista hetki tehdä kaikki voitava koulun säilyttämisen puolesta. Kyläläisten aktiivisuutta kaivataan. Ei vielä kannata heittää kirvestä kaivoon.

Toinen vireillä oleva asia on Taivalkunnan **vesijohto**, jonka puolesta on tehty anomuksia kaupungille. Vuonna 1993 on luvassa haja-asutusalueiden vesihuollon yleissuunnitelma.

Keuyen liikenteen väylän rakentamisasia lepää tällä hetkellä. Tielaitoksen toimenpidesuunnitelmassa se on vuodelle 1996.

Peräänkuulutettua kylän tonttirekisteriä ei ole saatu edes aloitettua, koska kukaan ei ole ilmoittanut myyvänsä tonttia. Lama-aika tietysti vaikuttaa tarjontaan - että kysyntään.

HALLINTO

Taivalkunnan kylätoimikunnassa ovat toimineet seuraavat kyläläiset:

puh. joht.	Into Kangasniemi
varapj.	Olli Sorva
siht.	Päivi Moisio

MAATILAN TARVIKKEET

- Aitaustarvikkeet
- Juottokupit
- Ruokintakaukalot
- Lapiot ja talikot
- Hevostarvikkeet
- Henkilökohtaiset suojaimet
- Työkäsineet
- Työasut

Pelma Oy

IIDESRANTA 9, TAMPERE, PUH. 931-531 223

rah.hoit
jäseninä Risto Mattila
Anne Alanne
Sirpa Alhajärvi
Mauno Isomäki
Mervi Järvinen
Jorma Laitinen
Jari Näriäinen
Terhi Telenius

Kylätoimikunta kokoontui yhdeksän kertaa omaan kokoukseensa.

TOIMINTA

Varsinaiset kyläkokoukset pidettiin seuraavasti:

kevätkokous	21.4.92
kyläkokous	9.6.92 (kouluasia)
kesätapahtuma	27.6.92
suulitanssit	8.8.92
suulitanssit	15.8.92
kyläkokous	22.9.92 (kouluasia)
syyskokous	18.11.92
pikkujouluristeily	12.-13.12.92

Alkuvuodesta alettiin taas kerätä aineistoa kylälehteä varten. Edellisen vuoden tapaan Taivalkuntalainen-lehti ilmestyi toukokuussa ja jaettiin ilmaiseksi taivalkuntalaisiin koteihin. KYLÄT TOIMIVAT LEHDESSÄ Taivalkuntalaisesta oli arvostelu, joka määritteli kylälehden keskitasoa paremmaksi. Jostain syystä ei tekstejä tahdo löytyä taivalkuntalaisilta. Eikö lehti ole kyläläisten mielestä tarpeeksi arvokas heidän tekstiensä foorumiksi? Koulun oppilaat kuitenkin avustavat kirjoituksillaan ja piirroksillaan kiitettävästi.

Helmikuun 6. päivänä oli kylätoimikuntien **puheenjohtajat ja sihteeri** kutsuttu kaupungintalolle keskustelutilaisuuteen, jossa asioina oli mm. **kylissä vireillä olevat eri elinkeinohankkeet** sekä uusien hankkeiden ideointi.

KEVÄTKOKOUS

Käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat.

Kaupungeingeodeetti Ossi Tuokko esitteli suunnitelmat Taivalkunnan alueelle kaavallusta mökkikylästä ja hiihtokeskuksesta. Hän ehdotti, että kylällä tehtäisiin ympäristösuunnitelma ottamalla mallia esim. Sarkolan tekeillä olevasta suunni-

telmasta. Kylätoimikunnan Sarkolaan teettämä suunnitelma ei ole ollut kaikkien kyläläisten mieleen. Siitä johtuen ei Taivalkunnan kylätoimikunta ole ollut halukas ryhtymään ympäristösuunnitelman teettämiseen. Pelättiin, että se loukkaa maanomistajien oikeuksia.

Siuron, Taivalkunnan ja Vahalahden koulujen lakkauttaminen oli uutinen, joka kuohutti mainittujen koulupiirien asukkaiden mieliä. Siuron koulun lakkauttamisuhka poistui. Taivalkunta ja Vahalahti olivat edelleen lakkautuslistalla. Kyläläisiä informoidakseen ja heidän mielipiteitään kuullakseen, kylätoimikunta kutsui **kyläkokouksen koululle koolle 9.6.** Länä oli 53 henkilöä ja keskustelu oli vilkasta. Päätettiin laatia muistio keskustelun aikana esiin tulleista asioista. Laadittiin kirje kaupunginvaltuustolle ja luovutetaan se puheenjohtaja Kalliolle ennen seuraavan valtuuston kokousta. Päätettiin myös, että koko kylän väki kokoontuu kaupungintalolle ennen valtuuston kokouksen alkamista osoittaakseen koulun olevan tärkeä kylälle. Kokoukseen oli kutsuttu kaupunginjohtajat, kaupunginhallitus ja -valtuusto. Vain yksi hallituksen jäsen ja yksi valtuuston jäsen oli länä. Syyksi selitettiin se, että kutsut menivät liian pienellä varotusajalla. Tieto ko. asiasta oli kylälle tullut kuin varkain vähän ennen kyläkokousta.

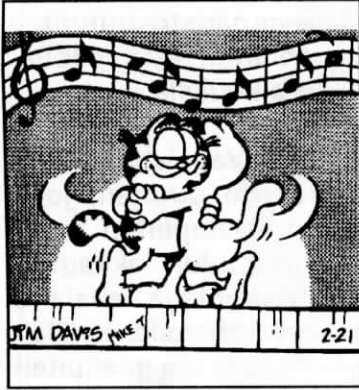
Valtuuston kokouspäivä oli torstai 11.6. Perjantaina 12. päivänä oli Nokian Uutisissa pitkä selostus torstain tapauksesta. Otsikko jo puhui paljon: **MIELENOSOITUS SAATTELI VALTUUTETTUJA ISTUNTOON-SA** ja jatko kuului: "Yhteensä satakunta taivalkuntalaista sekä muutamat vahalahtelaiset puolustivat koulujaan julistein ja vetoomuksin Nokian kaupungintalon edessä eilisiltana vähän ennen valtuuston kokouksen alkua." Kouluikäisiä ja nuorempiakin oli runsaasti mukana mieltään osoittamassa.

KESÄTAPAHTUMA

Kesätapahtuma päivä- ja iltaohjelmiseen vietettiin 27.6. Enemmänkin odotettiin väkeä varsinkin päivä tapahtuman kilpailuihin.

Ravintola Golfarissa pidettiin **9. heinä-**

kuuta kokous, jossa päätettiin tansseista Tapsan Tahtien viikolla 8.8. Alastalon

suulissa pidettiin tanssit myös 15.8.

Yleisömenestys jälkimmäisenä iltana ei ollut kovinkaan hyvä. Ruostumattomat -yhtyeen tanssimusiikki oli kiitettävää

molempina iltoina. Sama yhtye oli hoidellut tanssimusiikin jo kesätapahtuman aikana. Pääsylipputulot ja buffettitulot olivat kiitettävää luokkaa.

KOULUKESKUSTELUTILAISUUS 22.9.

Taivalkunnan kylätoimikunta ja Sarkolan kylätoimikunta kutsuivat yhdessä Taivalkunnan koululle koulukeskustelutilaisuuden 22.9. Kutsut lähetettiin 19.8. kaupungin päättäjille. Nyt ei ainakaan ollut aihetta syyttää liian kiireisestä aikataulusta. Aikaa oli toista kuukautta. Kyläläisille jaettiin kutsut postilaatikoihin. Paikallislehdessä myös tilaisuudesta ilmoitettiin. Tilaisuudessa 22.9. oli mukana 70 henkilöä. Kaupungin päättäjäkunta oli runsaasti edustettuna. Kaupunginjohtaja Punkarilla ja koulutoimen talouspäälliköllä oli esitettävänä markkamääriä lukuja koulutoimen menoista ja summista, joita pitäisi säästää. Keskustelu oli erittäin vilkasta ja kärkevät puheenvuorot nostivat tunnelmaa ja erälle punaa poskiin.

SYYSKOKOUS 18.11.

Valittiin kylätoimikunta vuodeksi 1993. Työväenopiston rehtori Ritva Tainio oli kertomassa opiston toiminnasta ja mahdollisuuksista saada Taivalkuntaankin työväenopiston piirejä. Niiden perustamismahdollisuudet ovat parempia kuin aikaisempina vuosina. Kylässä alettiin kerätä nimilistaa henkilöistä, jotka olisivat halukkaita tulemaan mukaan näytelmäpiiriin. Nimiä saatiinkin 19. Syyskokoukseen oli tarjoutunut tulemaan edustus Korvolan omakotiyhdistyksestä. Sen

hallitus olikin melkein kokonaisuudessaan läsnä. Yhteisenä asiana käsiteltiin vesijohdon vetämistä sekä Taivalkuntaan että Korvolaan. Päätettiin tehdä esitys kaupunginhallitukselle vesijohdosta, kun Miharin vettä aletaan johtaa Linnavuoreen ja Siuroon. Molempien yhdistysten puheenjohtajat lupautuivat laatimaan anomuksen kaupungille, että Taivalkunta ja Korvola otettaisiin huomioon, kun vesijohtoverkostoa laajennetaan.

Kyläläisten osanotto syyskokoukseen oli masentavan laimeaa. Kylätutkimuksessa kyläläiset pitivät kylätoimintaa tarpeellisena, mutta osallistuminen toimintaan on kuitenkin vähäistä. Onneksi on muutamia sellaisiakin jotka osallistuvat aktiivisesti toimintaan. Sellainenkin asia kuin vesijohto on aiheuttanut Taivalkunnassa aina keskustelua. Nyt kun sitä puuhataan, keskustelu on tyrehtynyt.

Suuren suosion saavutti pikkujouluristeily 12.-13. joulukuuta. Risteilyyn osallistujat eivät mahtuneet yhteen bussiin. Suomalainen Matkakerho hoiti hienosti matkajärjestelyt yhdessä Jorman kanssa. Oli hienoa olla tuolla reissulla mukana.

Asiointiliikennebussi liikkui kesän aikana kolme kertaa viikossa. On esitetty toivomuksia, että se kulki ensi kesänäkin.

Kennonnokan kesäteatteri ei taivalkuntalaisia suuresti kiinnostanut. Lippuja oli varattu 30 kpl. Niistä piti palauttaa noin puolet. Kesällä 91 sama määrä lippuja meni hovin kaupaksi. Teatteriesitys oli hyvä ja säänkin puolesta voitiin olla tyytyväisiä.

Kylätoimikunta myönsi stipendin ? mk (kenelle) Taivalkunnan ala-asteen oppilaalle ja kahdelle (nimet) taivalkuntalaiselle Emäkosken yläasteen oppilaalle.

KYLÄKOKOUS 9.6.92

Paikkana oli Taivalkunnan koulu ja läsnä 53 henkilöä.

Kyläkokouksen aiheena oli tieto Taivalkunnan koulun sulkemisesta v. 1995 syyslukukaudesta alkaen.

Kokoukseen oli kutsuttu kaupunginjohtajat, kaupunginhallitus ja valtuusto. Paikanpäällä oli hallituksen jäsen Jorma

NISU-NIKKAREILTA TOSI EDULLISESTI JOKA PÄIVÄ!

**HIIVA-
LEIVÄT 450** kpl

PAISTOTUORETTA
LAUANTAISINKIN

(seka-, riisi- tai ohra. Norm. OVH 7.30 kpl)

SÄMPYLÄT 1.- kpl

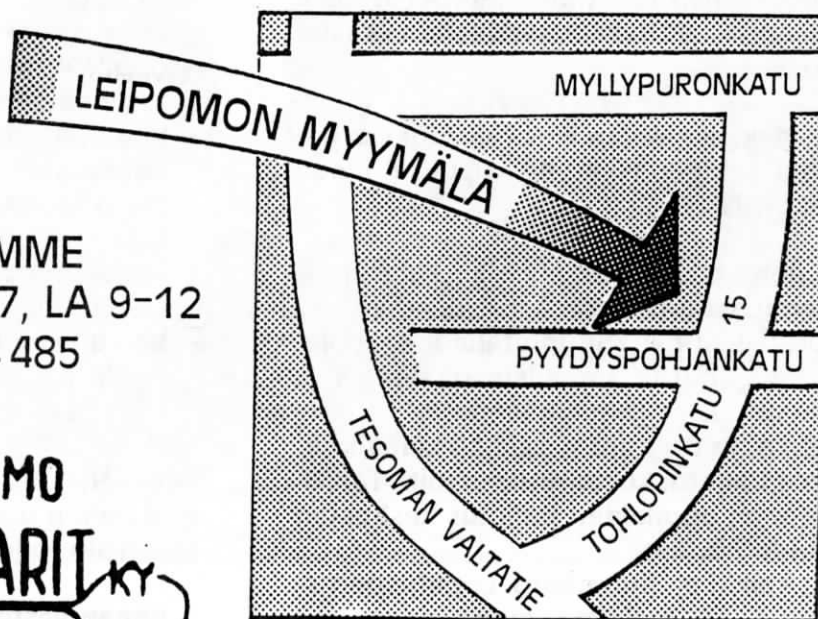
(tavallinen tai juusto. Norm. OVH 1.90-2.20)

Näin löydät
meille helposti

PALVELEMME
ARK. 9-17, LA 9-12
PUH. 444 485

TOHLOPINKATU 15

HYVÄT PYSÄKÖINTITILAT

laitinen ja valtuuston jäsen Jaakko Tuomisto.

Jorma Laitinen kertoi puheenvuorossaan aluksi taustoja asiasta.

- asian käsittely lähti liikkeelle nopeasti
- kouluvirasto on antanut selvityksen kustannuksista joiden perusteella aiotaan sulkea Siuron, Vahalahden ja Taivalkunnan koulut
- oppilaat näistä kouluista siirrettäisiin isompiin kouluihin
- myöhemmin kaupunginjohtaja on perunut Siuron koulun mahdollisen sulkemisen pois
- kaupunginhallituksen esityksessä Vahalahden koulu suljettaisiin v. 1993 syyslukukauden alustaja Taivalkunnan koulu v. 1995. Taivalkunnan koululaiset siirrettäisiin käymään Nokian ala-asteelle ja Viholan ala-asteelle
- valtuuston 11.6.92 on lopullinen koulujen lopetuksen osalta. Päätös tehdään v. 93-96 raamibudjettiin liittyen. Asiasta on äänestetty valtuustossa ja sen tuloksena koulujen lopetuksesta päätetään nyt vaikka muuten lopullinen budjettikokous on vasta syksyllä.
- lopettamisperusteena Taivalkunnan koulun oppilaskohtaisten kustannusten suuruus verrattuna isompiin kouluihin. Keskiarvo 17.719 mk/oppilas, Taivalkunnassa 23.859 mk/oppilas. Kustannuksiin on laskettu mukaan koululle 1991 tehdyt isommat remontitkin.

Näin saatujen taustatietojen perusteella puheenjohtaja kehotti yleiseen keskusteluun.

Kysymyksiä esitettiin ja vastauksia annettiin sekä osa kysymyksistä jäi ilman vastauksiakin.

- **Kuinka pitkällä on Viholan koulun rakennussuunnitelma?**
- * Jorma Laitinen: Suunnitelmat ovat olemassa, mutta lopullisia päätöksiä ei ole tehty.
- **Onko otettu huomioon kaikki mahdolliset kuljetuskustannukset joita Taivalkunnan oppilaiden kuljetus keskustan kouluihin tuo?**
- * JL: Kaikki on huomioitu. Lopetusperusteena on mainittu myös opettajien virkojen lopetuksesta saatu säästö.

- Millä kuljetukset hoidettaisiin?

- * JL: Linja-autokuljetus. Laitinen toivoi, että yritettäisiin nyt yhdessä keksiä keino valtuutettujen saamiseksi taivalkuntalaisten puolelle. Hän on laatinut vetoituksen joka voitaisiin jakaa valtuutetuille ennen kokousta. Valtuutetut pitäisi saada ymmärtämään kuinka suuri merkitys koululla on kyläläisille muunkin toiminnan kannalta. Koulu toimii kylän keskuksena myös vapaa-ajan osalta. Kylän toiminta on viime vuosina piristynyt ja koulun lopetus pysäyttäisi kehityksen.

Ritva Tuomisto: Asiasta on tehtävä julkinen lehtiä ja radiokanavia myöten. Tuomisto lupaa ottaa yhteyttä paikallisradioon sillä oltiin yleisesti sitä mieltä, että julkisuus saattaisi olla asiallemme hyväksi.

Raili Nyman: Valtuuston pitäisi ymmärtää, kuinka suuri asia koulun aloitus ja ensimmäiset kouluvuodet lapsille ovat. Omalla kyläkoululla se olisi vähän helpompaa, kun kouluun on tutustuttu muiden tapahtumien yhteydessä ja opettajiinkin on vähän ehditty tutustua.

Kyläläinen: Taivalkunta ei ole mikään syrjäkylä vaan kasvavan Nokian kaupunginosa. Taivalkuntalaiset eivät nyt ole vaatimassa mitään uutta, halutaan vain että kyläkoulu säilytetään lapsille.

Yrjö Karonen: Seurauksia koulun lopettamisesta

- kylän kehitys loppuu
- oppilaat menettävät rauhallisen ja tutun kouluympäristön
- koulupäivät pitenevät
- kuljetukset ovat hankalia järjestää, myös vanhemmat joutuvat kuljettajaksi ja kustannusten maksajiksi
- luokkakoko suurenee ja opetuksen taso oppilasta kohden heikkenee
- koulua remontoitu viime vuosina, jos koulu nyt lopetetaan rahat ovat menneet hukkaan

Pekka Nyman: taksikuljetuksissa koululle olisi paljon uudelleen järjestämistä. Siitä saataisiin jo jonkin verran säästöä.

- **Kenen vastuulla lapset ovat odotellessaan koulukyytiä pitkiäkin aikoja?**

* JL: Vastuu on koulun. Järjestelystä koi-
tuu tietenkin kustannuksia.

**Mitä mahtaa koulurakennuksille tapah-
tua kun opetus lopetetaan? jäävätkö ne
tyhjiin hajoamaan?** Tähän ei ollut ke-
nelläkään vastausta annettavana.

* Jaakko Tuomisto: Asiassa on kytketty
kahden koulun, Taivalkunnan ja Vaha-
lahden lopettaminen. Tuomiston mieles-
tä päätös pitäisi tehdä kummastakin
erikseen. Päätöstä ei pitäisi tehdä ennen
kuin väkiluvun kehitys Taivalkunnassa ja
Viholassakin on tutkittu, toteaa Tuomis-
to. On näyttöä, että pienistä kyläkouluis-
ta tulee tasapainoisempia lapsia ylä-as-
teelle kuin isoista kouluista. Arvot ja tun-
teet kasvatuksessa pitäisi olla tärkeäm-
pää kuin raha-asiat, Tuomisto sanoo.

- **Miksi ei Vahalahden oppilaita kuljeteta
Taivalkunnan kouluun, koska matka
olisi varmasti lyhyempi?**

* JL: On päätetty, että Taivalkunnan kou-
lukin lopetetaan joten ei lapsia voi

tyhjään kouluun kuljettaa.

Vaatimuksia

- koulu on säilytettävä
- kevyenliikenteen väylä helpottamaan
lasten koulumatkoja
- vesihuolto kylälle ja näin myös koulul-
le
- suoritetaan mahdollisia säästötoimen-
piteitä Taivalkunnan koululla
- kuljetetaan lapsia kouluun Taivalkun-
taan
- taivalkuntalaisten on saatava vastinet-
ta verorahoilleen

Lopuksi päätettiin, että kokouksessa il-
menneet asia kootaan yhteen ja niistä
tehdään kirjelmä kaupunginvaltuustolle.
Varataan aika valtuuston pj. Seppo Kal-
liolta ja luovutetaan vetoamus hänelle ja
jaettavaksi valtuustolle.

Koko kylän väki kokoontuu kaupunginta-
lolle ennen valtuuston kokousta osoitta-
maan, että asia on Taivalkuntalaisille
erittäin tärkeä. Päätettiin vielä saada
myös Aamulehteen jokin kirjoitus asias-
ta.

Taivalkunnan ja Vahalahden koululaisten ei tarvinne pelätä koulujensa puolesta, ja Siurossakin lakkautushuhut jäivät huhuiksi. Vastapai-
noksi Lauttalan koulun kohtalo jää avoimeksi. Koululautakunta ei hyväksynyt lakkauttamista ensi vuoden alussa.

KESKUSTELUTILAISUUS TAIVAL- KUNNAN KOULULLA 22.9.92

Koulutoimen talouspäällikkö Tarja Latva piti alustusesitelmän. Hän kertoi **koulukyytien** hinnoista sekä oppilaskohtaisista bruttomenoista. Nykyisin Vahalahdella kuljetuskustannus on noin 3.000 mk/vuosi. Tottijärvelle viettäessä oppilaiden kuljetus tulisi maksamaan noin 43.000 mk. Taivalkunnan oppilaiden kuljetus (31 oppil.) Nokian ala-asteelle viettäessä maksaisi vain 4.000 - 5.000 mk, koska hyväksi voitaisiin käyttää paljolti myös linja-autokuljetusta.

Oppilaskohtaiset **bruttomenot** ovat Nokialla keskimäärin n. 1.800 mk. Vahalahden luku on n. 3.700 mk ja Taivalkunnan n. 2.400 mk. Palkkamenot ovat n. 90 % kokonaismenoista totesi Latva lopuksi.

Kaupunginjohtaja Antti Punkari kertoi tiukasta budjettitilanteesta ja siitä, ettei lainanottoa hänen mielestään voitaisi lisätä tai tulevalle sukupolvelle tulee liian kovat velanhoitokulut.

Ensi vuoden budjettiraameista Punkari totesi, että raamiin on päästy, mutta perusteet ovat romahtaneet tulopohjan pienentymisen sekä valtionosuuden muutoksen takia. Budjetissa oli sovittu jo 11 miljoonan mk:n lainanotosta, mutta nyt on siis lisää vajetta 16 miljoonaa, joka on esitelty hallintokunnille ja edellytetään säästö määräksi. Tänä vuonna on saatu 10 milj. säästö budjettiin verrattuna, mutta mistä vielä 6 miljoonaa? Mitkä koulut lopetetaan on "poliittista valintaa", mutta Vahalahti ja Lauttala ovat Punkarin mielestä realistisinta lakkauttaa tänä niukkuuden aikana.

Keskusteltiin asiasta:

- Erkki Mekkonen sanoi, että koulutoimen johtajan laskelman mukaan Vahalahden koulun lopettamisen säästökäsi tulisi 16.400 mk.
- valtionosuusjärjestelmämuuttuu, josta Punkarin mukaan seuraisi huomattava lisäsäästö.
- Koululautakunnan pj puhui heidän tekemästään 1,5 milj. mk:n säästötoimesta mm. koulukyytejä vähentämällä

ym. toimilla. Vielä on tulossa lisää säästövaatimuksia 1 milj., jonka kohdentamisesta päättää koululautakunta.

- Jälleen kyseltiin miksei tänne päin tuoda oppilaita esim. Koskenmäestä?
- Punkari painotti, että opetustoimessa palkkamenot on noin 90 %, eikä Taivalkunnan kohdalla ole tämän hetken lopetusuhkaa. Jos Vahalahti ja Lauttala lopetetaan säästyy n. 1 milj.
- Keskusteltiin palvelujen maksullisiksi panosta, jotta koulut säästettäisiin. Koulumaksu tuloista riippuvaiseksi? Kierrätettävät kirjat pitäisi saada ostaa, jos haluaa?
- Ojala sanoi lukukausimaksujen olevan valtion lainsäädännön osia ja totesi lisäksi koulujen lopettamisen olevan luottamusmiehille kaupungin eri elimissä kiperä asia. Koulu on monen keskus, tietysti opetustoimi tärkein tehtävä.
- Kaupunginhallitus on Laitisen mukaan myös erimielinen koulun lopettamisasiasta.
- Mekkonen painotti haja-asutusalueen olevan rikkaus kaupungille eikä taakka. Paras aines tulee maaseudulta.
- Punkarin mukaan koulu ei ole syyppä huonoon ainekseen vaan kodit.

Kyseltiin tarkkoja säästöjä Vahalahden osalta.

- Tarja Latva sanoi, että tarkkoja palkkoja ei saa ilmoittaa.
- Pertti Laine sanoi, että palveluja pitäisi kilpailuttaa, kuten on jo tehty mm. siivouksissa. Säästö on ollut noin 50 %.

Esitettiin kysymys tukiovetuksen ja kerhojen kohtalosta.

- Tuntikehykseen ei lasketa kerhoja eikä tukiovetusta, mutta molempiin tehdään myös leikkauksia, vastasi Latva.

Punkari sanoi, että Taivalkunnan koulun mahdollinen lopettaminen tulee tarkastella, kun Viholan koulu valmistuu.

Kokouksen puheenjohtaja teki yhteenvedon; keskustelu on ollut vilkasta ja osaltaan valaissut virkamiesten ja poliitikkojen mielipiteitä.

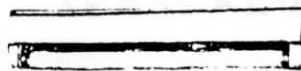
Into Kangasniemi päätti kokouksen, joka oli tuonut esille kyläläisten yhteisen mielipiteen koulujen säilymisen puolesta.

TOUKO - KESÄKUUN TARJOUKSET - 93

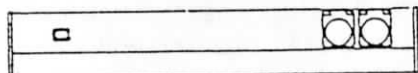
Rasiavalaisin SLO 1835
- asennus upotettuun jakorasiaan

65,-

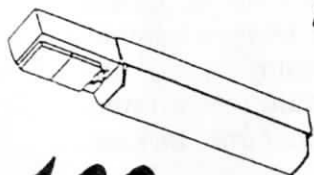
Runkovalaisin Glamox
1x18W ja 1x36W

95,-

Työpistevalaisin Lival 18 W
2:lla pistorasialla ja kytk.

198,-

198,-

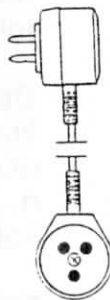
Työpistevalaisin ENSTO 11 W
2:lla pistorasialla ja kytk.
PL-putki sis. hintaan

PUH. JATKOJOHDOT

3 m - 16,70
6 m - 19,60
10 m - 23,00

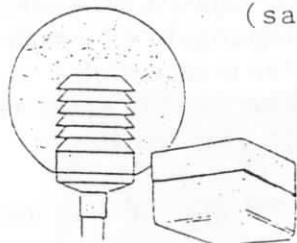
HAAROITUSJOHDOT

3 m - 21,40
6 m - 33,00
10 m - 34,70

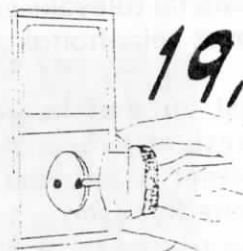

Pylväsvalaisin ALPPITUKKU
(sama malli myös seinävalaisimena)

545,-

-iskunkestävä kupu
ALPPITUKKU -ulkovalaisin
- saranakuvulla
- käytetty numerovalaisimenakin

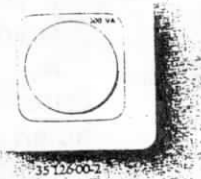

19,80

95,-

Himmennin ENSTO Jussi
- upotettava malli
- max 300 W

130,-

LUNETTA-yövalo
- himmeä valo
- pieni sähkönkulutus
- suoraan pistorasiaan

Myllysaarentie 8, 37120 NOKIA, puh. 416444

MYYMÄLÄ AVOINNA
ma-to 7-16, pe 7-17, la suljettu

VUORISEN MATTI MUISTELEE

Vanhempani tulivat tänne Mouhijärveltä. Meitä lapsia oli 10, poikia 3 ja tyttöjä 7. Minä olin pojista nuorin ja syntymävuoteni on 1928.

Aluksi asuimme Pitkäniemessä Taivalkunnan koulun naapurissa. Muistan, että samassa talossa asuivat myös Riekkolat ja Myllyojat. Meillä oli kolmekin miestä kortteeria vuosina 33-34, kun Vehko-perän suoralla tehtiin tienoikaisu. Alasen mutka jäi pois, kun oikaisu valmistui. Pitkäniemen ja koulun naapurina olleessa mökissä asuivat Hellit. Mökki sijaitsi nykyisen koulun asuntolan takana mäen rinteessä. Asuntolaa ei silloin vielä ollut, se valmistui vasta v. 1958.

Pitkämäestä muutimme Ylistalon rantakämpille. Sieltä aloitin koulunkäyntini. Talvella harrastettiin mäenlaskua, sillä olihan lähellä hyvät laskettelurinteet. Rinteeseen rakennetusta hyppyristä hypättiin jopa kymmenenkin metriä. Se oli kyläläisten suosittu kokoontumispaikka talvisin. Koulupäivän päättymisen jälkeen poikkesin usein Hellille, koska siellä oli myös kouluikäisiä lapsia. Olin Hellillä myös aamuisin ennen koulutuntien alkua. Kaikenlaista puuhailua harrastettiin. Talvisin tehtiin lähellä olevan kalloin sivuun hyppyri, jossa pidettiin myös koulun kisoja. Koulun eteisen penkeillä oli palkintoja esillä. Niitä sitten jaettiin kilpailusaavutuksista.

Hellit olivat tallukkamestareista parhaita. He tekivät toppitallukkaita ja nauhatalukkaita ja ne sopivat kaikkien jalkaan. Hellit pitivät kotieläiminään kuttuja, joita sanottiin kilipukeiksi. Ne saivat kesällä kulkea vapaasti. Kun ovea pidettiin auki, ne menivät sisään mökkiin ja tulivat jonkin ajan kuluttua ulos. Eräänä päivänä kili tutkin eteisessä olevaa kaappia. Kaapin pohjalla oli hillopurkkeja. Kili oli pistänyt päänsä hillopurkin sisään. Se juuttui kiinni päähän. Kili koetti vapautua purkista, jolloin tietysti kuului jonkinlaisia kolinaa. Hellin Anna kuuli tuota ääntä sanoen: "Mitä se kili tekee?" Hillopurkki saatiin kilin päästä pois.

KIELLETY ALUE

Koska tiilitehdas oli lähellä, mentiin tehdasalueelle, vaikka siellä oleskelu oli ankarasti kielletty. Mieluista oli lasketella potterilla, kiskoilla kulkevalla puunkuljetusvaunulla. Korvolan puolelta tuli ilmatarakuupassa halkoja ja ripoja. Ilmarata-suulilta vinssi veti puukuorman vinsisuulille, josta miehet tai naiset työnsivät kuorman tehtaalle. Vinssisuulilta oli myötämäki ilmaratasuulille. Potteri liikkui myötämäkeen olevilla kiskoilla liian kovaa vauhtia. Oli kehiteltävä jarrulaite. Se tehtiin kaupan pakettinarusta. Naru sidottiin siansorkkaan akselin ympärille. Pidin kiinni narua toisesta päästä. Meitä istui kolme potterissa keskimmäisen poikkipuun päällä, jalat laahasivat akselin päällä. Koska pyörät ja akseli pyörivät klimpissä eli samanaikaisesti, alkoi jarrulaitteena oleva naru kietoutua akselin ympärille. Irrotin otteen narusta. Sen viimeinen lenkki vei peukalovarpaan vasemmastajalastani. Mäenlaskutovereinani olleet Aimo Sillanmäki ja Lea Lähdekorpi lähtivät kovaa vauhtia juoksemaan pakoon. Itsekin lähdin juoksemaan kotiin tuon kahden tai kolmensadan metrin matkan. Verta lensi päälleni juostesani. En kuitenkaan kotiintulosta enkä sairaalaan kuljetuksesta muista mitään. Sairaalassa heräsin.

Entistä tiukemmat kiellot tehdasalueella oleskelusta annettiin. Kuitenkin sinne mentiin jonkin ajan kuluttua uudelleen. Seuraavassa haaverissa aukesi silmäkulmani. Silloin juoksin päin ilmaratarakuoppaa. Ilmaradassa oli kurvi, minkä takia kuoppaa ei nähnyt ajoissa. Törmäys oli väistämätön.

ILMARATA

Rauta Paavo, jota sanottiin ilmailuministeriksi, oli ilmaradan hoitaja. Kuoppa, jossa tiiliä vietiin Korvolan puolelle, kulki sähkönsä avulla. Tiilet lastattiin junan vaunuun, jos vaunuja oli tehtaan raiteella odottamassa. Kun niitä ei ollut, varastoiitiin tiilet suuleihin radan varteen. Vaikka tehtaan työväen kulkeminen kuopan kyydissä oli ankarasti kielletty, kuljettiin Nokianvirran yli silläkin tavalla. Erään kerran oli Korvolan puolella kuoppaan noussut Hellin Urho. Sattui olemaan ukonilma ja se aiheutti sähkövirran kat-

keamisen. Urho jäi rankkasateeseen virran yläpuolelle. Kului aikaa, ennenkuin kuoppa alkoi taas liikkua.

Tiilitehtaalla työskenteli myös monitaitoinen Hugo Perko. Hänen tehtäviinsä kuului hakea takaisin sellainen tiililastissa oleva kuoppa, joka ei ilmaradalla kulkenut eteenpäin, koska lukitus oli auennut. Näitä tapauksia sattui silloin tällöin. Eräänä päivänä Hugo Perko taas oli hakemassa takaisin tukituksesta auennutta lastissa olevaa kuoppaa. Se haettiin tyhjällä kuupalla, joka kytkettiin kiinni lastissa olevaan kuoppaan. Ilmarata pantiin käymään takaperin, että molemmat kuopat saatiin takaisin rantaan. Sillä kerralla ei kytkentä onnistunut. Tiilikuoppa lähti tulemaan tyhjää kuoppaa vastaan ja tönäisi tyhjää kuoppaa niin rajusti, että se putosi 16-17 m:n korkeudesta rantakivikkoon. Perko vietiin sairaalaan, jossa hänen saamiaan vammoja hoidettiin. Jalat tuossa putoamisessa pahimmin loukkaantuivat. Mies jatkoi töitään tiilitehtaalla jonkin ajan kuluttua, vaikka hän ei ollut täysin terve. Monitoimimiehelle löytyi kyllä tehtaalta hänelle sopivia töitä.

TYÖTEHTÄVIÄ

Alhaalla rannassa oli puutavaran kuivaushuone, jota tarvittiin silloin, kun Alastalon saha oli ollut toiminnassa. Tämä rakennus oli kaksikerroksinen. Ylimässä kerroksessa tehtiin kattotiiliä. Isäni niitä oli tekemässä. Olin kloppina veljeni kanssa isän apuna. Työ oli osaksi koneellista. Veljeni kanssa nostelimme tiilet pois peltimuoteilta, kastelu oli tärkeä toimitus liian nopean kuivumisen estämiseksi ja punavärisen tiilen päiden maalaus kuului asiaan niiden kuivuttua. Kuivaushuonerakennuksen alakerrassa oli lämpökeskus. Siinä oli myös sauna, joka toimi myös pesutupana sekä pommisuojana. Alakerrassa oli leivinpakari, jossa oli hyvä leivinuuni.

Kun kattotiilien valmistus loppui, teki samassa huonetilassa karjalainen Peuranen -niminen mies rukkeja. Tämän jälkeen tuota tilaa käytettiin usean vuoden aikana tanssipaikkana.

Kotini eli rantakämpän naapurirakennus oli nimeltään Tyttölä. Siinä asui ainakin 10 perhettä. Tyttölässä asuva Pohjanmaalta kotoisin oleva Väinö Rajaharju

yritytti sytyttää tulta hellaan tultuaan ruokatunnille. Savu ei tuntunut menevän savupiipun kautta ulos, vaan tunki mieluummin huoneeseen. Väinö tuli katsomaan ulos ja huomasi savupiipun päässä nuohoojan. Tornikolari sai kuulla muutamia valittuja sanoja.

Koulumatkalla kuljettiin Ylistalon pihan läpi. Ylistalossa asuivat Sillanmäet. Sillanmäki oli työnjohtajana tiilitehtaalla. Olin tämän perheen kanssa päässyt hyviin väleihin. Autoin heitä kantamalla puita laatikot täyteen, vein niitä veranalla olevaan laatikkoon ja saunaan. Vein puita myös rantasaunalle ja leivinparakkiin, koska puut kuuluivat luontaisetuina tehtaan väelle. Tein tallissa hevosille sapsukat valmiiksi, pääsivät aterioimaan heti, kun tulivat työstä. Toisinaan istuin Sillanmäen Saaran ompelimosassa hänen seuranaan. Sillanmäen Impiltä sain taas ensiavun silloin, kun löin kirveellä peukaloin halki ja kun kaaduin polkupyörällä sääreni auki.

TRAKTORIMIEHENÄ

Vielä koulua käydessäni muutimme Rantakämpältä Sorvaniemen lähellä olevaan taloon asumaan. Edelleen vietin vapaa-aikana Ylistalon tanhuvilla ja tiilitehtaalla autellen erilaisissa hommissa. Olin Sillanmäen Aimon apuna traktorinajossa. Tehtaalle oli ostettu Oliver -merkkinen traktori, joka ehkä oli saatu ensimmäisestä kumirenkailla varustetusta maahan tuodusta erästä. Siinä oli jo starttikin, veivikin vielä kuitenkin kuului vakiovarusteisiin. Se toimi häkääkaasulla. Opettelin ajamaan traktoria. Sillä kuljetettiin savea tehtaalle. Kuorma tehtiin kaivurilla, jota sanottiin konnaksi. Kuoppa, joka muodostui savea kaivettaessa, alettiin sanoa Konnanmontuksi. Lähdekorven Ville ajoi konnaan.

Vanhempi veljeni Armas oli myös työssä tiilitehtaalla. Työmaansa oli pikkukoneella. Hänelle sattui onnettomuus. Käsi ruhjoutui hammasrattaassa ja irtosi kokonaan olkapäästä lähtien ja riippui kuin lankojen varassa, kun hän juoksi Ylistaloon noin 200 metrin matkan. Käsi ja hartia paketoitiin ja Sillanmäki lahti viemään veljeäni sairaalaan Putte -nimisellä hevosella, jolla oli juoksijan lahjoja. No

HYRTIAISEN JALOSTUSSIKALA

KASSILANTIE 20
37120 NOKIA
PUH. 400 045

KASVATTAA JA MYY
STRESSIVAPAITA
POSSUJA

SUURKUVA 20x30 cm JA
Suurkuva valmistetaan kirkovärmegallivasta 24x30 mm

TYYLIKÄS PUUKEHYS

PUOLEEN HINTAAN

49,-

normaalihinta 98,00 mk

ERI-KEHYS ■ ■ ■
Suomen suosituin ■ ■ ■
valokuvakehys ■ ■ ■

Suomalaisia ■ ■ ■
laatutyötä ■ ■ ■

MAINIO LAHJAIDEA

1993-1994 Vuoden Maininta -kilpailun voittaja valokuvuusliikkeessä 15.5.-31.8.1993

Foto Elmeri
Pirkkalaistori 8, 37100 Nokia
Puh. 411 047

TAMPEREEN ALUEEN SUURIMMAT KODINKONEVALIKOIMAT LÖYDÄT NOKIALTA

Teetkö valintasi hinnan vai merkin perusteella? Meillä voit VAPAASTI VERRATA lähes kaikenmerkkisiä ja -hintoisia malleja keskenään etkä maksa hintaan piilotettuja rahoituskuluja. Saat koneet joko suoraan varastosta tai kotiin tuotuna ja asennettuna aina OIKEAAN, VALMIIKSI TINGITYN HINTAANI!

**Säästät aikaa,
vaivaa ja rahaa!**

**TÄNÄÄN LAUANTAINA
TAPAHTUU:**

Viidelle ensimmäiselle
asiakkaalle KORVA-
LAPPUSTEREOT ilmaiseksi.

**ASEA
SKANDIA**

TULE JA TEE 15 VUODEN LAATUSOPIMUS!
Testit kertovat kestävän totuuden! Helmikuussa -92 SKF:llä tehty vertaileva tutkimus edestä täytettävien pesukoneiden kuulalaakereiden teknisestä kestävästä osoitti, että Cylindan laakerit kestivät n. 2,5 kertaa pitempään. Siksi teemme siitä 15 vuoden kirjallisen laatusopimuksen.

Cylinda

- linkous 1000 kierr./min.
- pikapesu+biopesu

LAATUTIEOISELLE
KULUTTAJALLE
10503 PESUKONE

4290,-

ROSENLEW
LAUTAMAINEN

Kotimainen ROSENLEW
10 pesukone

- linkous 1000 kierr./min.
- määrä automaattikka
- säästää vettä ja sähköä

Maksamme jopa
1500,-
vanhasta pesukoneesta.
Kysy tarjousta!

HELKAMA

Turvakelloliesi,
jonka levyt eivät unohdu
koskaan päälle!

2390,-
sh. 2890,-

GoldStar

- kaukosäätö
- kaapelikanavat
- kuvaruutunäytöt
- euroliitäntä

UUTUUS!
GoldStar
MONITOR 20"

1995,-

MITSUBISHI
HSM-23 video

Ostaisin
kunnan
videon
onhan Teillä
Mitsujot?

2550,-

Luxor

25" Nicam-stereo
teksti-TV

- tumma Black Planigon-kuvaputki
- Nicam-stereo ja teksti-TV vakiona
- hylkivä muotolu, myös valokena

4490,-

OOH...MIKÄ STEREOVARI-TV

★★★★

PHILIPS

28" stereotv

Black Line 5

Philipsin uusi, erikoismituista kuvaputki;
paras kontrasti, erittäin terävä kuva,
selvästi kirkkaammat värit.

Tekniikan maailma 15/92 vertaili
28" stereotelevisioita. Philipsin
kuvan kontrasti oli testin kärkeä
ja kauko-ohjain yksi testin helppo-
käyttöisimmistä. Lisäksi NICAM-
ääni sai arvostuksen erinomainen.

PHILIPS

28"-5776
STEREO-TEKSTI
VARI-TV

5990,-

28"-2471
STEREO-TEKSTI
VARI-TV

4950,-

28"-1570
MONO-TEKSTI
VARI-TV

4390,-

TV-TEKNIIKAN KEHITYKSESSÄ AALLONHARJALLA

PHILIPS

KORVALAPPUSTEREO

149,-

1-2-3 kanavien
yhdistelmäantenni

189,-

Philips E 240
kahden video-
nauhan pak.

DUX
21" MONITOR-LOOK

- FSQ-työkuvaputki
- kauko-ohjain

VAIHTOTARJOUS 2990,-
vanhasta
väri-TV:stä 1000,-

MAKSAT
VAIN **1990,-**

TV-KODINKONE AVOINNA: ark. 9-18, la 9-14

Olli Sipilä

• NOKIA
Yrittäjäkatu 26
p. 422400

Tavarat heti kotiin
vaikka ilman käsirahaa
TEKNISETELI
Jopa 18 kk
maksuaikaa

siirtää suurten ostojensa edut suoraan asiakkailleen

kialla oli muistaakseni vain yksi taksi, jonka omisti Alhon Yrjö. Tätä ainoata taksia ei aina heti ollut saatavilla. Veljeni palasi jonkin ajan kuluttua tiilitehtaalle töihin, ja oli apulaisenani traktorihommassa. Koulunkäynnin lopetettuani sain ruveta ajamaan traktoria vakituisesti. Sillanmäen Aimo alkoi ajaa vastahankittu kuorma-autoa. Hän oli suorittanut ajokorttitutkinnon. Kuorma-autokin toimi häkääksulla.

Traktoritali oli Kuppila -nimisessä rakennuksessa. Tätä rakennusta oli käytetty tehtaana ruokalana Alastalon teollisuuslaitosten toiminnan aikana. Jotta traktori olisi lähtövalmiina töiden tehtaalla alkaessa, piti jo kello kuuden aikaan mennä kehittämään häkääksua ja sytyttämään tuli häkääksupönttöön. Käynnistysvaiheessa moottorin sai käännettyä bensapuolelle, mutta muulloin traktori kävi häkääksulla. Olimme veljeni kanssa taas eräänä aamun kehittämässä häkääksua traktoriin. Sillanmäki joi aamukahvia keittiössä. Siitä oli näköyhteys traktoritaliin. Hän katsoi ikkunasta ja tuumi: "mitä tuolla oikein on tekeillä?" Sillanmäki lahti traktoritaliin. Hän huomasi, että traktori on käynnissä, mutta käynnistäjät ovat kovin hiljaa. Olimme saaneet häkääksua. Veljeni oli tajuttoman lattialla traktorin edessä ja itse nuokuin tajuttomana kuskinistuimella. Sairaalaan kuljetus nopeasti ja herääminen siellä. Virkoamisen jälkeinen olotila ei ollut niitä miellyttävimpiä, päänsärky ja pahoinvointi tekivät olon kurjaksi. Kermaa juotettiin lievitykseksi.

Traktoriyöt jatkuivat edelleen. Savi-kuormia ajettiin kahdeksan tuntia päivässä. Syötyämme lähdettiin viemään tukkikuormaa Sarkolaan ja tullessa tuotiin sieltä halkokuorma tiilitehtaalle. Halkokuormassa oli 10 kuutiometriä puuta. Myllyreissulla käytiin Sarkolassa Tarkan myllyllä. Työpäivät tahtoivat venyä pitkiksi, nukkumaan päästiin useinkin vasta puolenyön aikaan. Sahanpurukuormia ajettiin Nokian rautatieasemalta. Puruja tarvittiin tiilitehtaalla purutiilien eli hohkatiilien valmistuksessa. Purukuormien ajossa kaverinani oli Hellin Risto. Kävin traktorilla Messukylässäkin saakka Puolimatkan tiilitehtaalla, se oli saman yhtiön tehdas kuin Taivalkunnassa oleva. Trak-

torinkuljettaja ei tarvinnut siihen aikaan ajokorttia.

ISÄNI

Isäni teki tiilitehtaalla monenlaisia töitä. Hän oli mm. vinssiparvella, jonne vinssin avulla savikuupat nostettiin. Vaselin Kalle oli siinä hommassa isäni kaverina. Isäni oli myös tiilenpoltossa. Talven aikana, kun ei tiiliä tehty, hän teki metsätöitä. Hän teki elämänsä aikana useita halkomotteja. Sota-aikana ja sen jälkeenkin jaettiin motintekijöille ns. tehopakauksia, joita isänikin sai useita. Niissä oli tupakkaa, kahvia, sokeria ja ehkä muitakin tarvikkeita. Isäni teki itse sahapuut ja kirveenvarret. Hän osasi panna sahan sellaiseen kuntoon, että sillä oli helppo työskennellä. Kirveenvarren hän istutti kirveen silmään tervan ja tuhkan avulla, ei tarvinnut pelätä kirveen irttamista varresta.

HARRASTUS

Talvisin mäenlaskuharrastus on tullut mainittua jo aikaisemminkin. Melon takana oli suksimestari, jolla teetettiin mäkisukset. Näsi-yhtiön johtaja oli huomannut meidän harrastuksemme ja hän lahjoitti meille oikein hienot tehdasvalmisteiset mäkisukset. Alastalon tiilitehdas oli siirtynyt Näsi-yhtiön hallintaan. Sunnuntaisin saimme käyttöömmä Putte-hevosien. Se valjastettiin kirkkoreen eteen. Vällyjen alla istuen kulkusten soudessa ja mäkisukset mukana lähdimme hyppäämään Kullaanvuoren mäestä. Ne olivat hienoja reissuja.

VARKAITA

Eräänä yönä oli traktorista viety molemmat eturenkaat ja kuorma-autosta kolme rengasta. Kuorma-auto oli illalla pantu sellaiseen paikkaan, että aamulla saattoi lähteä mäkiästartilla liikkeelle. Rengasvargaat olivat ehkä aikoneet saada auton käyntiin, mutta siinä ei onnistuttu. Liikkeelle auto oli saatu, mutta matkanteko päättyi tien luiskaan. Samana yönä oli joutokarjan joukosta varastettu kolme vasikkaa. Joutokarja oli metsälaitumella Taulajärvellä. Vasikat oli teurastettu siellä ja niiden taljat olivat puun juurella.

AJOKORTTI

Olin 15-vuotias, kun innostuin lähtemään Tampereelle autokouluun, jonka omisti Ville Selänne. Minua pidettiin kyllä liian nuorena, mutta kyseltiin kuitenkin liikennemerkkejä ja muuta asiaan kuuluvaa. Autokoulun opettaja sanoi: "Lähdetään kokeilemaan ajotaitoa." Olin ajanut traktoria jo pitkän aikaa ja autoakin jonkin verran. Autokoulun opettaja sanoi ajokokeilun jälkeen: "Huomenna on insinööriajo. Tule Pyyntintorille silloin." Kellonaika ilmoitettiin. Olin sovittuun aikaan paikalla ja insinööriajo ja -tutkinto hyväksyttiin. Autokoulun opettajan kanssa koeajon suoritin 27-mallin letukalla. Insinööriajossa oli myös letukka, mutta se oli nuorempaa mallia. Vein insinööritutkinnon jälkeen saamani paperit Nokian nimimiehelle Pettissalolle. Hän katseli papereita ja sanoi: "Kyllä sinun pitää odottaa ajokorttia siihen saakka, kun täytät 16 vuotta." Parin kuukauden ajan jouduin sitä odottamaan.

Tiilitehtaalla oli tiilikärrärinä Hermannin Jouhtinen, joka oli vanha mies. Hän meni Sillanmäeltä pyytämään vähän korotusta palkkaansa. Sillanmäki kysyi: "Vieläkö sinä pystyt tekemään miehen työn?" Hermannin vastasi: "En minä miehen palkkaa pyydäkään, vähän korotusta tähän omaan palkkaani." En tiedä tuliko palkankorotusta. Luulen, että tuli, koska Hermannin työ tiilitehtaalla jatkui. Jouhtinen asui Pihlikorventien varrella nykyisin jo hyvin ränsistyneessä talossa.

MONENLAISIA AUTOHOMMIA

Ajokortin saatuaani pyysi Sillanmäen Aimo minua omaan porukkaansa. Tehtaan työnjohtaja Sillanmäeltä sain siihen luvan ja niin vaihdoin työmaata. Aimolla oli Sitruuna -merkkinen kuorma-auto. Siinä ei ollut kippiä. Ajoimme mm. seurakunnalle halkoja Pinsiöstä. Hän vaihtoi Sitruunan Sturebaker -merkkiseen kuormuriin, jossa oli käsikippi eli veivikippi. Tällä autolla ajoin hiekkaa rakenteilla olevalle uudelle hautausmaalle. Sitä tuotiin Kennonnokasta, sieltä missä on nykyään Nokian kesäteatteri. Pentti Tuominen oli hiekanajossa kaverinani.

Kun tiilitehdas 40-luvun loppupuolella

tuhoutui tulipalossa, alkoivat tiilitehtaalla työssä olleet n. 60 henkeä etsiä työtä mm. Nokia Oy:n tehtaista. Liikenneyhetydet kauppalan keskustaan olivat huonot. Ratkaisuna oli kuljettaa väkeä kuorma-auton lavalla rakennetussa kopissa. Tätä kyytiä käytti jopa 40 ihmistä. Olin näillä matkoilla auton kuljettajana. Työkaverinani toimiva Tuomisen Pentti oli rahastajana. Hänellä oli oikea rahastaja laukku ja pihdeillä hän nipisti reiän matkalippuun, jonka matkustaja lunasti. Ostaa sai myös vihkoja useampaa reissua varten.

OMAA YRITYSTÄ

Sillanmäen Aimo hankki itselleen kaivinkoneen. Hyvään alkuun siinä hommassa päästyään hän hankki lisää kaivinkoneita. Kuorma-autohommat häneltä jäivätkin sitten pois. Siinä vaiheessa hankin Pentti-veljeni kanssa yhteisen kuorma-auton. Tämä auto olikin erittäin hyvä ja kestävä. Töitä oli runsaasti siihen aikaan. Autohommat sujuivatkin hyvin. Olin silloin 20-vuotias, kun ryhdyimme veljeni kanssa tuohon yhteiseen yritykseen. Pari vuotta meillä oli yhteinen auto. Sen jälkeen ostin itselleni kuorma-auton. Alhoniityssä tehtiin katua. Olin siellä ajossa. Vähän ennen ruokatunnin alkua toin täytemaakuormaa kadun pohjalle. Kippasin kuormain, kun auto kaatui. Hyppäsi hytistä pois, mutta jäin kuitenkin lavan ja hytin kulmaan. Lähellä työskennelleet miehet auttoivat minut pois kaatuneen auton alta. Taju siinä meni. Sairaalassa vasta heräsin. Tämä oli kolmas sairaalareissuni.

LOPPUTOTEAMUKSIA

Omat autohommat lopetin vuonna 1968. Olin kuitenkin toisen palveluksessa autonkuljettajana vuoteen 1975. Sen jälkeen kortiston kautta pääsin Nokian kaupungille töihin. Tein kouluissa ja muissa kaupungin laitoksissa erilaisia remonttistöitä. Vuonna 1987 pääsin eläkkeelle. Kahden neliökilometrin alueelle Taivalkunnassa sopivat ne useat kotipaikka, joissa olen elämäni aikana asunut.

Haastattelut ja nauhalle taltiointi teki Olli Sorva Matti ja Inkeri Vuorisen kotona. Kiitokset heille tästä. Kirjalliseen muotoon sommitteli Into Kangasniemi.

KASSILAT LUKKILAIN YLISELLÄ

Noin kaksisataa vuotta sitten jaettiin Lukkila -nimisen talo kahteen osaan. Alempana olevasta tuli Alanen ja ylempänä olevasta Ylinen.

Vuonna 1909 osti Ylisen tilan Viholan Kravin poika Eino. Hän oli muuttanut sukunimensä Kahilaksi niinkuin muukin hänen kotiväestään oli muuttanut. Ylisen tila oli ollut ennen Kahilaa Jaskari -nimisellä suvulla. Uuden isäntäväen ostaessa Ylisen tilan oli se huonossa kunnossa. Rakennukset olivat ränsistyneitä. Asuinrakennus saatiin kuntoon suuria korjauksia tekemällä.

Vuonna 1910 Eino-isäntä toi taloon emännän Urjalan Kehrolta Pakkasen talosta. Nuoren Elsa -emännän tullessa Yliselle hän oli saanut kotoaan Pakkaselta runsaat myötäjäiset mm. lypsykarjaa ja hevosen.

Elsa ja Eino Kahilan ensimmäinen lapsi Erkki syntyi 1911. Hän luki varatuomariksi ja oli Nokialla Osuuskassan johtajana. Osuuskassa -nimi muuttui myöhemmin Osuuspankiksi. Toinen lapsi Ester syntyi 1913. Naimisiin mentyään hänen sukunimensä oli Hietaranta. Kolmas lapsista oli Eero, joka syntyi 1914. Hänestä tuli Ylisen talon isäntä. Vuonna 1920 syntyi Esko, nuorin lapsista. Hän piti Haukkalan tilaa Siurossa.

Toimeliaan isäntäväen johdolla talonpidossa menestyttiin. Palkattua työvoimaa tietysti piti käyttää tilan töissä. Lapset osallistuivat pienestä pitäen työhön varsinkin kesällä, kun koulusta oli lomaa. Ylisellä oli myös tuottelias puutarha. Omenia ja marjoja käytiin myymässä Tampereella ja lapset olivat myynityössä mukana.

Aina ei kuitenkaan onni ollut myötäinen, epäonneakin koettiin. Helluntain alla 1931 syttyi tulipalo päärakennuksessa ja se tuhosi sen kokonaan. Samalla kertaa tuhoutui muitakin pihapiirin rakennuksia. Talon palvelija alkoi lämmittää leivinuunia, sillä oli leivontapäivä. Erkille oli annettu tehtäväksi kastella päärakennuksen kuiva pärekatto. Hän istui keittiössä ja tuumi: "Juon ensin kahvin ja

menen sitten vasta." Naapurissa Alasella huomattiin, että Ylisen päärakennuksen katto oli tulessa. Alaselta oli annettu hälytys palokunnalle. Kun palokunta ehti paikalle, tuli oli saanut niin suuren vallan, ettei mitään ollut tehtävissä palavien rakennusten pelastamiseksi. Osa rakennusten sisällä olleista tavaroista saatiin pelastettua. Naapureita oli tässä työssä mukana. Vaarallisia tilanteita muodostuu aina tällaisissa pelastamistilanteissa. Yhden henkilön kuoleman aiheutti kiire palopaikalla. Kassilan talon palvelija käveli maahan pudonneisiin sähköjohtoihin. Hän menehtyi voimakkaaseen sähköiskuun. Talon tytär Ester oli silloin koulussa Tampereella. Hän kävi tyttölyseota ja valmistui samana keväänä ylioppilaaksi. Hän sai tietää tulipalosta tultuaan kotiinsa Tampereelta.

Reino Hietaranta, josta tuli kymmenen vuotta myöhemmin Elsa ja Eino Kahilan vävy avioituessaan heidän Ester -tyttären kanssa, katseli edellä kerrottua Ylisen rakennusten paloa Korvolan puolelta Pöllölän huvilasta.

Seuraavana vuonna 1932 oli uusi päärakennus valmiina vietettäessä Eino-isännän 50-vuotispäiviä. Rakennusmiehiä oli helposti saatavissa, oli paljon työttömiä, niinkuin nytkin 60 vuotta myöhemmin. Maanlaajuinen lama kurjisti ihmisen elämää.

Lehtori Reino Hietarannan kertoman perusteella on edellä oleva teksti kirjoitettu. Niinkuin jo mainittiin avioitui hän Ester Kahilan kanssa 1941. Vuonna 1952 he saivat omakseen tontin Ylisen maista ja myös siinä olleen rakennuksen. Tästä paikasta heille tuli kesänviettopaikka, rauhaisa toinen koti. Uusi asuinrakennus sinne valmistui vielä 1950-luvulla. Tämän rakennustyön teki Havukaski, joka ihastui tähän seutuun ja osti Kassilasta itselleen tontin rakentaakseen talon siihen. Havukosken äkillisen kuoleman jälkeen tontti tuli myyntiin ja sen ostivat Eero ja Timo Hell. Molemmat ovat rakentaneet talot tuolle alueelle. Olavi Alakan gas myös on tehnyt rakennustyön Hietarantojen kesäkodille.

13.3.1990 Ester Hietaranta o.s. Kahila kuoli äkilliseen sairauskohtaukseen ko-

tonaan Tampereella. Häntä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja kaksi tytärtä perheineen.

Lukkilan Ylisen isännäksi Eero Kahilan jälkeen tuli hänen vävynsä Matti Vähäkoski.

Tekstin kirjoitti Into Kangasniemi

Ylisen isäntäväki Eino ja Elsa Kahila lähdössä hevosella kirkkoon kesällä 1914. Kirkkokie-seissä istuu myös heidän vanhin lapsensa 3-vuotias Erkki. Ikkunasta katselee yksivuotias Ester-tytär.

VIIHTYISÄ TAIVALKUNTA

Muualta muuttaneena, neljännesvuosisaata Taivalkunnassa asuneena voinen kommentoida tätä kyläyhteisöä.

Ensivaikutelmana koin maiseman kauneuden. Kumpuileva maasto, rehevä vihreys ja komeat järvinäköalat viehättivät ja viehättävät vieläkin. Tänne oli helppo kotiutua. Ystävälliset ja avuliaat naapurit päästivät monesta pälkähästä. Se auttoi sopeutumaan tänne Kassilan mäelle.

Kyläkauppa, jota Vienoset hoitelivat, oli melkoinen kyläläisiin tutustumisen paikka. Siellä oli helppo jutella aivan tuntemattomienkin kanssa. Siihen aikaan haettiin maitokin kannulla kaupasta. Maitopussit ja -tölkit tulivat kuvioihin myöhemmin.

Sitten tuli aika, jolloin Mäkipään Sirkka houkutteli mukaan maa- ja kotitalousnaisten ompeluseuraan. Lämpimistä tervetuloitotuksista huolimatta tunsin aluksi olevani outo lintu siinä porukassa. Muutaman kokoontumisen jälkeen aloin jo viihtyä ja innostuin toiminnasta. Usein olivat lapsetkin mukana äitien kanssa. Tämä järjestö taisi niihin aikoihin olla kylän toimivin järjestö. Siellä puuhailivat vuosien mittaan Ellit, Elsa, Esteri, Saara, Siiri, Maijat, Helena, Marjatta, Anni, Terttu, Tuulikki, Tuula, Tuija, Eeva, Hanna, Leena, Ritva, Raili, Heidi, Vilma ym. ym. Osan näistä naisista puuhailee edelleenkin maa- ja kotitalousseuran puitteissa.

Toiminta on ollut monipuolista ja mielekäästä. Vuosien varrella on yritetty pitää ovia avoimina uusille jäsenille, vaan kynnyks on tainnut silti olla vaikea ylittää. Uusia jäseniä ei useinkaan ilmaannu.

Minulle tämä toiminta on antanut paljon. Soisin monen muunkin kokevan sen yhteishengen ja ilon, sekä lämmön.

Nykyisin tämä kylätoimikunnan tekemä työ antaa vielä suuremmat mahdollisuudet. Toimintaan kaiketi voi mennä mukaan ilman mitään jäsenyyksiä. Tämän toiminnan luulenkin kiinnostavan kaikkia. Toivon, että toimikuntajaksaa puurtaa, vaikka tilaisuuksiin ei aina kovin runsaasti tulisikaan osallistujia.

Tämä lehtikin lienee melkoisen työn takana, mutta se on sen arvoinenkin.

Taivalkuntalaiset eivät pidä suurta melua tekemisistään, eivätkä halua kaikkea hyödyntää rahaksi.

Täällä osataan arvostaa luontoa, viihtyvyyttä ja ihmissuhteita. Ehkä yhteishenkeä saisi löytyä vielä enemmän.

Alasen lahti on vallankin keväisin melkoinen matkailun kohde. Erkkilän kuivurin ympäristö näyttää välillä parkkipaikalta ja retkeilijöitä patikoi rannalle yhtenäen. Kulmakunta tarvitsisi lintutornin, jotta ranta saisi olla rauhoitettuna. Tehokkaalla kiikarilla näkisi joutsenet ja muut harvinaisuudet vähän kauempaakin. Toivottavasti lintujen pesäntekopuuhiien aikana rannalla on rauhallisempaa.

Nautinnollista ja lämmintä kesää taivalkuntalaisille toivottain

Laura

Taivalkunnassa oli 1930 luvulla useitakin lapsirikkaita perheitä. Vuorisen ja Viitaseen joukko kasvoi tasatahtiin. Kerran Kalle Viitaseen ollessa kaupassa ostoksilla tuli paikalle eräs Ylistalon mäen asukkaista ja alkaa kertoa: "Vuoriselle on taas tullut pikkuväkkee, plikka." Harvasanainen Viitanen virkkoo: "No perhana, kerkiskö Se Vuorinen taas edelle. Meillä on meinaan kilpailu, kummaila on enemmän mukuloita.

Kuvassa (1936) Tilda ja Kalle Viitanen sekä lapset vanhimmasta nuorimpaan Annikki, Yrjö, Taimi, Kerttu ja Alli.

ONHAN MEILLÄ PÄIVÄKERHOKIN

Seurakuntatalolla nimittäin. Maanantai- ja torstai- aamuisin, alkaen klo 10 ja ke- stäen 3 tuntia.

Kerho pitäisi aloittaa sinä vuonna kun täyttää neljä, mutta näin pienessä poru- kassa on voitu aloittaa jo kolmivuotiaa- na. Varsinainen sekaryhmään se on: pienimmät juuri tuttinsa hyljänneitä, isommat jo menossa kouluun. No, yh- dessä yritetään ja toisiamme autetaan.

Tämän talven kerhoryhmä on ollutkin melkoisen suuri verrattuna viime vuosiin. Hetken aikaa ryhmässä oli 14 lasta, nyt "vain" 12, parin pojan lähdettyä tarhaan.

- Et arvaa, mitä mulle sattui kun...
Siitä se alkaa kerhopäivinä. On paljon kuulumisia kerrottavana, ja kun kertojia on toistakymmentä, pitää välistä oikein puheenvuoroja jaella. Muuten eivät kaik- ki saisi ääntään lainkaan kuuluville. Kun tärkeimmät kuulumiset on kerrottu, syty- tetään kynttilä ja hiljennetään alkulaulun ja -rukouksen pariin. Samalla pohditaan päivän aiheita. Joskus tulee esiin niin syvältä luotaavia kysymyksiä, että kerho- täti saakin toden teolla ajateltavaa. Saat- tavat joskus kestää pitkäänkin nämä pohdiskelut. Sitten vielä ruksit nimilis- taan ja tarrat kerhokorttiin. Ja kenenkäs olikaan vuoro puhalttaa kynttilä sammuk- siin.

- Hei, leikitäänkö tänään vahtikoira, mä haluan olla eka.
- Ei kun mehiläisenpiiri... pupuja...
- Kun meillä ei hei pitkään aikaan...
ENKÄ MÄ IKINÄ SAA OLLA EKA!!

Siinä sitten marssitaan elefanttina, hiivi- tään kissoina, uiskennellaan kultakaloi- na, pörrätään mehiläisinä, loikataan pu- puina ja väliin istahdetaan hedelmäko- riin.

Reippaan liikunnan jälkeen maltetaankin taas istua hetkeksi pöydän ääreen, ja päästään aloittamaan askartelu.

- Mulla on pissahätä. AVAA TOI NAPPI. No, vessakerros vielä ja sitten töihin.
- Mä haluan oranssit sakset.
- Tota viivaako mä leikkaan?
- Äiti, autaks vähä? No, nyt mä sanoin sua äitiks. Ooksä meiän kerhoäiti?

Kyllä se askartelu pieniltäkin sujuu, kun vähän autetaan. Isommat lapset autta- vatkin mielellään. Mieluisinta "materiaa- lia" ovat vesivärit, liima ja muovailuvaha. Kun pöydät on siivottu ja kädet pesty, hiljennetään taas omille paikoille: "Siunaa Jeesus ruokamme, ole aina luonamme. Aamen. Hyvää ruokahalua."

Reppuapulainen, sama joka sammutti kynttilän alkuhartauden jälkeen, hakee eväsreput. Eväitten syönti on kyllä ehdot- tomasti yksi päivän kohokohta. Syönnin jälkeen on kirjan vuoro. Tarkoi- tus on, että koksina kerhopäivänä lue- taan yksi lyhyt lastenkirja. Näin kevät- puolella se sujuukin jo vallan mallikkaas- ti. Syksyllä tahtoo ensin alkuun tulla kat- koksia taajempaan. On ikäänkuin vilk- kaampaa.

Lukutuokion jälkeen aloitetaan leikit: palapelit, talopelit, junaradat, legot, briot, paperinuket yms. sen mukaan mi- kä ketäkin miellyttää. Pidetään myös silloin tällöin pieniä kilpailuja.

Useimmiten 3 tuntia tuntuu loppuvan kesken, vaan ehkäpä se kerho ei niin kiva olisikaan, jos se kestäisi pidempään.

Aikuiselle tekee ihmeen hyvää katsella näitä ilosilmäisiä veitikoita. On ihan pak- ko uskoa huomiseen, niin kylän - kuin laajemmissakin puitteissa. Otamme ker- hossa ilolla vastaan vieraita - poiketkaa- pas piristymässä, jos päivä tuntuu har- maalta.

Terveisin Raili

Kuvassa meitä on
 takarivissä : Jenna, Tanja, Riikka, Ville ja Jenni
 Keskellä istumassa: Raili, Marko, Paula, Rita, Jenna ja Eetu
 edessä lattialla: Mika, Jussi ja Aarne

SÄHKÖASENNUKSET

SÄHKÖ KAAPPOLA

ROUNIONKATU 120

37150 NOKIA

PUH. 420 700

TIEDOTUKSIA**KESÄAJAN ASIOINTILIKENNE**

Lauttakylä Oy:n bussi kulkee maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina koulujen kesäloman ajan, niinkuin on kulkenut kahtena edellisenä kesänä. Aikataulu on sama kuin viime kesänä. Muistin virkistämiseksi se julkaistaan.

Klo		Klo
8.15	Nokia	-
8.25	Sorva	-
8.40	Tottijärvi	12.15
8.45	Myllykylä	12.10
8.50	Sarkola	12.05
8.55	Suoniemi	11.55
9.15	Taivalkunta Alastalon risteys	11.35
9.25	Nokia	11.30

KIRIASTOAUTON AIKATAULU TAIVALKUNNASSA**TORSTAI**

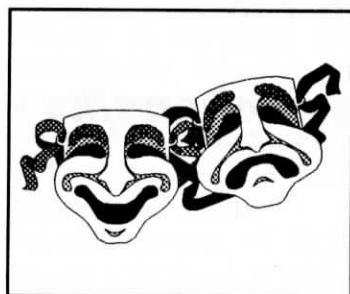
Klo
9.15 - 9.45 Taivalkunnan koulu

PERJANTAI

13.00 -13.20 Lukkilan tienhaara
17.55 - 18.10 Kärjenmaan tienhaara
18.15 - 18.30 Sorvaniemen tienhaara
18.35 - 18.55 Taivalkunta, ent. Tuotanto

MYYMÄLÄAUTON AIKATAULU TAIVALKUNNASSA**MAANANTAI**

Klo
16.45 Kärjenmaan tienhaara
17.00 Autokorjaamo Haukijärvi
17.25 Sorvaniemen maitolava
17.40 Pihtikorventien tienhaara
ent. Tuotanto

NOKIAN TYÖVÄENNÄYTTÄMÖ
KENNONNOKAN KESÄTEATTERI 1993

Kesän näytelmä on Juhani ja Timo Pusan kirjoittama ja Matti Vesannon ohjaama **HAUKKALAN JOKIJUHLAT**.

Näytelmässä ratkotaan komedian keinoin kunnan ja teollisuuden erimielisyyksiä. Kulttuuri, luonnonsuojelijat ja teollisuus käyvät nokakkain hersyvien sivujuonien saattamina ja hauskaa riittää.

Hinnat	Aikuiset	45 mk
	Lapset, eläkel., opisk.	35 mk

Ensi-ilta	lauantaina	19.6.93 klo 18.30
kesän viimeinen näytös	sunnuntaina	22.8.93 klo 14.00

Taivalkunnasta ei edellä kerrottuun kesäteatteriin ole bussikuljetusta. Ei järjestetä, koska viime kesänä oli kovin vähän teatteriin lähtijöitä.

Viime vuotisessa TAIVALKUNTALAINEN -lehdessä olleisiin kahteen asiavirheeseen oikaisu:

1. Sivulla 22 mainitaan: lokakuun 20. päivänä tulee kuluneeksi 50 vuotta Kalle Alastalon kuolemasta. Pitää olla 60 vuotta.
2. Sivulla 25 kuva Eva Vilhelmiin Alasesta. Kuvan alla tekstissä mainittu: syntymävuosi 1700-1800 vaihteessa. Pitää olla 1799-1800 lukujen vaihteen tienoilla.

On pyydetty tiedottamaan vanhemmille, joiden pojat ovat tuhonneet käyttökelvottomaksi ja tienvarsinäkymää rumentavaksi Pihtikorventien alkupäässä olevan ilmoitustaulun:

TARKKAILKAA NUORTENNE JA LASTENNE TEKEMISIÄ!!

Edellä mainitut pojat ovat tiedossa. Nokian kaupungilla on oikeus vaatia aiheutetun vahingonkorvaus.

Sankarivainajien muistotaulua suunnitellaan, se käsittäisi n. 11-12 nimeä ja hinta olisi n. 4.600 mk. Toivotaan muiden kylän yhdistysten osallistuvan taulun hankintaan. Sijointipaikaksi on ehdotettu koulua tai seurakuntataloa.

Taivalkuntaan

uusi pieni miehenalku

6.3.1993

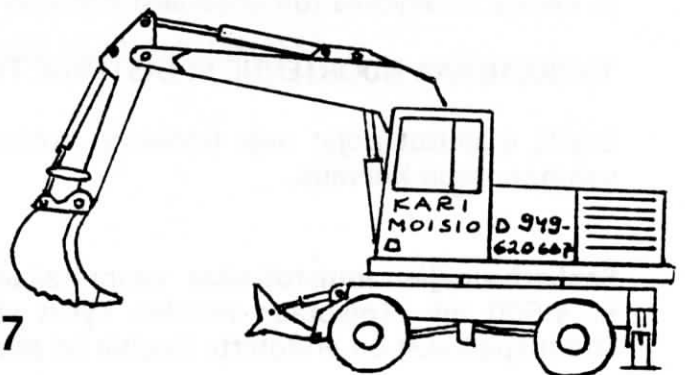
hän sai nimekseen

***Kalle Juhani
Soltin***

MAANRAKENNUSTYÖT

- perustusten kaivuusta
pihatöihin
- soran ja maa-ainesten
kuljetukset

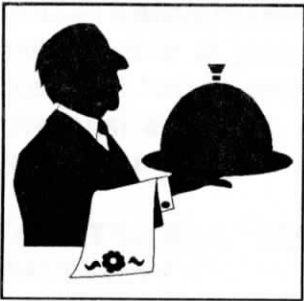
**URAKOITSIJA
KARI MOISIO
Taivalkunta
puhelimet:
400 178 ja 949-620 667**

JOULURISTEILY 12.-13.12.

Pitkään ja hartaasti toivottu kyläläisten laivaristeily toteutui viime pikkujoulun aikoihin. Tarkemmin sanottuna 12.12.1992 illansuussa 74 kyläläistä tie ystävää nousi busseihin ja suuntasi matkan kohti Turkua.

Kylätoimikunta oli järjestänyt kylän yhteisen pikkujoulun tällä kertaa merellisissä merkeissä. Matkalaiset maksoivat matkansa suurimmalta osin itse, mutta kun "suulitanssit" oli taloudellisesti onnistunut niin hyvin, oli matkakassaa hiukan avustettu, jolloin saatiin matkan hinnaksi varsin kohtuullinen summa. Jo menomatalla oli välitön tunnelma ainakin "aikuisten" bussissa, missä vitsiniekat panivat parastaan. Ja luulenpa ettei "nuorisobussissa" jääty pekkaa pahemmaksi. Laivan nimi oli Kalypto ja se seilasi yön pimeydessä kohti Tukholmaa. Samaan aikaan matkalaiset viettivät iltaa ja yötä laivan monissa palvelupisteissä. Varsinainen joulun sanoma kuitenkin jäi vähemmälle ja maallisempi viihde ja nautinnot nousivat enemmän pintaan, mitä pitemmälle ilta ehti. Eli ilta ja yö olivat vapaata ohjelmaa, vasta aamupalalle kokoonnuttiin yhteisen ohjelman merkeissä, ainakin melkein kaikki. Päivällä oli vielä Suomalainen matkakerho järjestänyt yhteisen ohjelmallisen tilaisuuden, jonka jälkeen taas ruoka ja vähän juomakin

maittoi. Iltapäivätanssien lomassa suoritettiin perinteelliset laivaostokset (karkit) ja muuten vaan oleiltiin. Illan suussa saavuimme Turkuun ja matkasimme samoilla busseilla takaisin Taivalkuntaan, kuka väsyneenä kuka onnellisena, jotkut kenties molempia. Useat matkalaiset esittivät toivomuksen, että "tätä täytyy saada lisää", siis pikkujouluristeilyjä. Saa sitten nähdä, kun ensi joulu joutuu.

Mukana ollut.

Väitetään sinun lyöneen vetoa siitä, ettet söisi neljäntoista päivään etkä neljäntoista päivään etkä nukkuisi neljäntoista yöhön, ja voittaneen vedon.

- Niin kävi. Nukuin päivällä ja söin yöllä.

Nainen sai piispan pöytäkavaljeerikseen. Hän halusi vaikuttaa lukeneelta ja aloitti keskustelun:

- Onko piispa lukenut Tuulen viemää?
- En todellakaan ole.
- Kas vian, ja se on sentään ilmestynyt kymmeniä vuosia sitten.
- Onko rouva lukenut Luukkaan evankeliumin, piispa kysyi.
- En ole.
- Vaikka se kirjoitettiin jo lähes 2000 vuotta sitten.

Pikkupoika meni valittamaan äidilleen, ettei hän saanut unta.

- No, mistä se johtuu?
- Unohdin iltarukouksen.
- Voithan lukea sen nyt.
- Et taida olla oikein viisas. Herättää nyt Jumala tähän aikaan yöstä!

IITTALAN

Caliber snapsilasi 53,- 30,-

iso

Haraldisarvi 145,- 100,-

Muistathan uuden osoitteemme

LAHJAKESKUS

Pirkkalaistori 1

ent. Musta Pörssi

Puh. 416 549

TAIVALKUNNAN KYLÄTOIMIKUNTA

TOIMINTASUUNNITELMA
VUODELLE 1993

- Kyläsuunnitelman laadinta
- Kylälehdien julkaiseminen touko-kuussa
- Sääntöjen määräämät kevät- ja syyskokous. **Kevätkokous 21.4.** ja syyskokous marraskuun loppuun mennessä. Kokouksen yhteyteen kiinnostava ajankohtainen asia. Mahdollinen asiantuntija kutsutaan tilaisuuteen. Tarpeen mukaan järjestetään muitakin kyläkokouksia.
- Kesätapahtuma **19.6.**
- Suulitanssit Alastalon suulissa **31.7.**
- Pikkujoulujuhla
- Yhteistoimintaa muiden nokialaisten kylätoimikuntien kanssa
- Yhteistoimintaa kylän muiden yhdistysten kanssa
- Taivalkunnan koulun 70-vuotisjuhla lokakuussa
- Vireillä olevien hankkeiden kiirehtiminen ja loppuunsaaminen:
- ** Kevyen liikenteen väylä, Tielaitoksen Tampereen piirin toimenpideohjelmassa vuonna 1996
- ** Talojen numerointi
- ** TAIVALKUNTA-viitta Taivalkunnantien alkupäähän Emäkosken risteykseen
- ** Aamulehden ja Nokian Uutisen varhaisjakelu
- ** Sankarivainajien muistotaulu yhdessä Maatalousseuran kanssa
- ** Hiihtokeskuskaupunginmaa-alueelle
- ** Lomamökkikylä
- Kylätutkimuksessa esitetyt kylän kehittämistä koskevat asiat, joita tulisi edistää ja toteuttaa:
- ** Vesijohto kylään. Monet tätä asiaa koskevat esitykset on päättäjille tehty. Kuluvana vuonna on Nokian kaupungissa luvattu tehdä haja-asutusalueiden vesihuollon yleissuunnitelma. Hämeenkyrön Miharin harjasta johdettava vesijohto haarautuisi joskus tulevaisuudessa Taivalkuntaankin, lupaus tästäkin on
- ** Koulu pyritään säilyttämään Taivalkunnassa kaikin käytettävissä olevin keinoin
- ** Liikenneyhteyksien parantaminen. Lauttakylä Oy:n asiointilinja-autovuoro maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin ajaa koulujen kesäloman aikana kuten kahtena edellisellä kesänä
- ** Uimapaikan turvaaminen Taulajärvellä
- ** Ohjattua vapaa-ajantoimintaa kyläläisille koululla
- ** Tonttiteksteri myyntiin tulevista tonteista
- ** Maatilamatkailua ja majoitustoimintaa

HUOMAATHAN... HUOMAATHAN...

Tapahtumien yössä pe 28.5. klo 18
Kerholassa "Hartolan Ilta" diakuvin

klo 20 Taidetalolla ovet auki klo
24:een

klo 20 Taidetalon siivessä Nokian
Kameraseuran näyttely "pi-
meässä käytävän päässä va-
loa"

klo 20 Taidetalon edessä kadulla
"ulkoilmamaalausta auringon
laskiessa ja yösoihtujen va-
lossa"

ke 26.5.klo 18 Kerholassa taiteen
harrastajille ja yleisölle kritiikki-
tilaisuus, voit tuoda enint. 2 työtä arvost-
eltavaksi á 10 mk. Arvostelijoina Rit-
va Kronlund ja Tero Lounas

TAIDETALOLLA KESÄN VAIHTUVAT NÄYTTELYT

- 10.6. Kalervo Löytynoja
- 1.7. Anna-Maija Kangasniemi ja
Sisko Wilkman
- 22.7. Porin taiteilijaseura
- 2.9. Ulpu Rätty-Haliseen ryijyjä

KUVATAIDELEIRIT JA -KURSSIT KESÄLLÄ 1993 ERI PUOLILLA NOKIAA

Lasten kuvataiteen päiväleirit:

7.6.-10.6. klo 10-12 **Tottijärvi**, vanha
virastotalo

7.6.-10.6. klo 10-12 Hinttala

14.6.-17.6. klo 10-13 **Taivalkunta**,
ala-asteen koulu

21.6.-24.6. klo 10-13 **Pinsiö**, vanha
koulu

Leirimaksu 20 mk/pv, omat eväät
mukaan. Ohjaajina Minna Männistö,
Marika Oja ja Mia Tallgren.

Kesän kuvataidekurssit Siuron Knuu- tilassa:

28.6.-2.7. Korukivenhionta. Ohj. Juk-
ka Heinonen. Kurssimaksu 550 mk.
28.6.-2.7. Keramiikkakurssi kokoper-
heelle. Ohj. keramiikko Jari Salminen.
Kurssimaksu aik. 550 mk, lapset 225
mk.

5.7.-10.7. Muotokuvan kuntokoulu
kuvanveistäjille ja maalareille (tekn.-
perustaitoja edell.). Tavoitteena uusi-
en voimavarojen löytäminen kuvan
tekemiseen. Ohj. kuvanveistäjä Kirsi
Järnfelt ja taidegraafikko Eeva Lötjö-
nen. Kurssimaksu 550 mk.

Kurssimaksut sis. ruokailut, opetuk-
sen ja tarv. aittamajoituksen.

Järj. Nokian kaupungin kulttuuritoi-
mi ja työväenopisto sekä Nokian Ku-
vataiteilijat r.y.

Tied. ja ilm. kulttuuritoimi
puh. 418 350

SALAPOLIISITEHTÄVÄ

Dring! Hälytytyskello soi. Kutalan salapoliisikunnan jäsenet hätkähtävät pöytiensä takana. Yksi heistä menee valtavan suuren ruskean koneen luo. Koneessa on näppäinlauta ja ääniaukko, josta kuuluu miehen äänellä tarvittavia tietoja sekä puhelin. Sitten hän alkaa ottaa selville, missä nyt tarvitaan salapoliisia. Kun hän on hetken näppäillyt koneen nappuloita, tulee ääniaukosta tieto, että persikkatien ja Mansikkatien kulmassa olevasta Kelloja Kultaliikkeestä on aamuyöllä varastettu laatikollinen kultasormuksia.

Asiasta kuultuaan kolmen salapoliisia, eli Riku, Panu ja Tatu, hyppäävät autoon. Panu ajaa, ja Riku toimii kartanlukijana. Päästyään perille he menevät liikkeeseen ja kysyvät liikkeen omistajalta, herra Lampiselta, lisätietoja rötöksestä.

He merkitsevät tiedot muistiin ja alkavat sitten etsiä liikkeestä sormenjälkiä ja muita johtolankoja. Etsittyään hetken Tatu huudahtaa: "Tulkaa katsomaan kaverit! Täällä on sormenjälki." Panu ja Riku tulevat juosten katsomaan. Riku ottaa taskustaan salaperäisen näköisen laatikon. Laatikosta paljastuu pieni kone, jolla voi tallentaa sormenjälkiä. Riku ottaa jäljet koneen avulla muistiin. Siinä samassa hän huomaa, että lattialle on pudonnut valkoinen sytkä.

Salapoliisit ottavat sen mukaansa, kiittävät liikkeen omistajaa ja lupaavat tälle: "Me yritämme selvittää rikoksen mahdollisimman pian."

Sitten he astuvat autoonsa ja ajavat takaisin päämajaan. Päämajassa pomo jo odottelee heitä. He riisuvat päällysvaatteensa ja näyttävät, mitä löysivät.

Sitten he menevät arkistokaapin sormenjälkiosastolle ja katsovat löytyykö sieltä samanlaisia sormenjälkiä, kuin nämä liikkeestä löydetyt. Hetken pengottuaan he löytävätkin etsimänsä. Niin käy ilmi, että sormenjäljet ovat Kaapo Kaiverruksen, kaupungin pahamaineisimman kaultapouppojen ryöstäjän.

"Selvä! Nyt autoon etsimään Kaapon piilopaikkaa. Kannattaa kuitenkin käydä ensin katsomassa Kaapon entisestä piilopaikasta, metsästä," pomo sanoo.

Kolmikko hyppää autoon ja lähtee pomo mukanaan täyttämään tehtävää.

He ajavat Kuningattarenkatua pitkin ja kääntyvät sitten metsään johtavalle sorapäällysteiselle tielle. Viidentoista minuutin ajon jälkeen he huomaavat puiden välistä pilkottavan outoa valonkajastusta. He jättävät auton tienlaitaan, ja Panun jäädessä vartioon, toiset suunnistavat jalkaisin kohti valoa. Sitten he tulevat aukion laitaan. Aukion keskellä kasvaa suuri kuusi, ja suuren kuusen juurella on pieni, harmaa hirsimökki, mistä tulee valoa.

Pomon antamaa käskyä noudattaen Riku hiipii mökissä olevan ikkunan alle ja kurkistaa varovasti sisään. Sisällä on pöytä ja pöydällä on puinen laatikko. Kaapo Kaiverrus istuu onnellisena pöydän ääressä ja katselee kättään, ja käden joka sormessa on sormus täyttä kultaa. Riku viheltää pilliin, ja sen kuultuaan pomo ja Tatu tulevat paikalle. Hekin katsovat ikkunasta.

Sitten salapoliisit piirittävät talon. Sillä aikaa, kun Panu menee ovesta sisään ja pidättää roiston, tulee Tatu avoimesta ikkunasta sisään ja ottaa sormuslaatikon mukaansa. He vievät sormukset takaisin kauppaan ja pistävät Kaapon vankilaan, ja siellä hän on vielä tänäkin päivänä.

LOPPU!

Suvi Sorva, 10 vuotta.

Pikku-Matti oli matkalla kellariin noutamaan äidille hillopurkkia.

Avatessaan oven pimeään hän huusi:

- Minä olen tulossa ja neljä muuta minun mukanani!

Mies kysyi naapurin pojalta, ottaisiko tämä kissanpennun.

- En taida ottaa, poika vastasi.

Äiti ei tykkää kissoista eikä päästä niitä sisään asuntoon.

- Entä isä, mies kysyi.

- No, hänet äiti kyllä päästää..

MÖKIN MUIJAN MIETTEITÄ

Näinhän se sujuu
rattoisasti
maaliskuun ehtoo:
vessaa siivotessa.
Ja kesää muistellessa.
Lapset lähti ulos,
siellä ne on lumipöykissä,
linnaa kaivavat.
Innostus on kova
ja äiti saa rauhassa heiluttaa
siivousrättiä.

Niin, se kesä,
niin kuin viime vuonnakin
esimerkiks´.
Kyllä siihen paljon
mukavaa mahtui.
Näin jälkeinpäin on
hauska muistella...

Mökkirantaa
ja kuinka lämpöiseltä
laituri tuntui paljaan
jalan alla
ja kuinka raikasta oli
vesi,
kun sinne ensimmäistä
kertaa pulahti.

Tuuli heilutteli puiden
latvoja
ja pikkuinen lintu lauloi
jossain lähellä.

Ja lokit.
Varsinkin se Joonatan,
se oli herra vallan
ollakseen.
Lanttukivellä kirkui
komentojaan
ja naapurin saunan
savupiipun päällä.
Ja vahti.
Tarkkaan, mitä ympärillä tapahtui.
Lapset sille nimen antoi.

Kaikkea voi sattua,
lokin elämässä.
Kerran, kun rantaan menimme
oli siellä aivan laiturin
vieressä
lokki, joka räpiköi kovasti.
Rauhallisesti mentiin
viereen katsomaan,
että mitähän se siinä,

pyristelee.
Sillä oli siima suussaan
ja siimän päässä
onkivapa.

Me sitä ihmeteltiin, että
mitenkäs sellainen on päässyt käymään.

Oli lokki jostain
raahannut onkivapaa
perässään, ties kuinka kaukaa.
Arveltiin sen "haukanneen"
siiman päässä olleen
koukun tai syötin,
mikä siinä lienee ollutkaan.
Tai sitten saalistaneen
kalan, joka sattui
juuri olemaan koukussa kiinni.

Isäntä sitten otti
työkintaat kädessä
lokin syliinsä
ja minä katkaisin siiman
saksilla poikki
lokin kielen vierestä.
Ei siinä oikein muutakaan ensiapua
osattu antaa.

Isäntä päästi lokin lentoon,
kovalla kiireellä se
lähti omille teilleen.
Ei tuntunut olevan
millänsäkään moisesta seikkailusta.

Meille jäi siitä muistoksi vihreä,
kokoontaitettava onki.
Se vaan harmittaa
ettei kukaan huomannut valokuvaa
ottaa.
Harvemmin sitä tulee loppia
sylissä pidettyä.

Mutta mitäs siitä.
Toivottiin vain koko perheen
voimalla, että lokki olisi
toipunut, ihan ennalleen.
Mutta sitähän me ei saada
koskaan tietää.

Jaa, jaa, sellaista se on kesällä.
Taidan tässä lopetella siivouksenkin.
Ja katsoa, vieläkö
niitä lapsia näkyy.
Siellä lumikasassa.

Riimitteli Mökin Muija, Vastamäestä

MUSTI-KOIRAN PÄIVÄ

On aamu, Musti herää. Musti ajattelee: "Ihana päivä." Musti syö aamupalan. Sen jälkeen Musti lähtee kävelylenkille. Sen jälkeen Musti tekee sisällä kaikkea kivaa. Ja sen jälkeen on ilta. Ja Musti menee nukkumaan. Hyvää yötä.

Osmo Sorva, 7 vuotta

MINUN KUMIVENEENI

Minulla on kumivene. Se on pieni ja kaunis ja sillä on kiva soudella kesällä. Minä olen saanut sen Jaskalta ja minä soutelen sillä Pyhäjärvellä.

Kerran, kun olin soutelemassa siskoni ja äitini kanssa, niin minulta putosi airo.

Siskon ja äitini pelästyi, mutta me saimme airon takaisin ja soudimme rantaan. Siihen päättyi souturetki.

Osmo Sorva, 7 vuotta

HIHTÄMÄSSÄ

Kun olin hiihtämässä, niin minulta katkesi suksi. Sen jälkeen minä menin isäni luokse ja isä korjasi suksen ja minä menin takaisin ulos ja hiihdin taas iloisena.

Osmo Sorva, 7 vuotta

MUUTTOVALMIITA RIVITALOASUNTOJA NOKIALLA

PYHÄJÄRVEN RANTA-ALUEELLA

As Oy Liukuslahti Os. UULANTIE 4

Tilavia perheasuntoja hienolla paikalla Liukuslahden rannalla, uimaranta ja venepaikat. Persoonallisia I- ja II-tasoratkaisuja, erinomainen varustetaso, esim. maakellari, keukusimuri, apk.

As Oy Rälssipuisto Os. RÄLSSIKATU 4

Hyvätasoisia ja huolella rakennettuja asuntoja. Toimivat I-tasoratkaisut. Vesikeskuslämmitys, autokatos, grillikatos. Viihtyisä piha-alue ja ympärillä laajat puisto- ja järvialueet.

As Oy Telapuisto Os. LÄHDENIITYNTIE 15

Uutta suunnittelua ja asumismuotoa edustava kodikas luhtitalo omalla sisäänkäyntiparvekkeella ja ilmanvaihtokoneella. Tilavat huoneet, vesikeskuslämmitys.

KYSY MYÖS HYVIÄ JA EDULLISIA VAIHTOASUNTOJA:

- Orelinkatu 9 B 15
2 h+k+p 62 m² II krs.
- Ketolanmäenkatu 6 A 8
2 h+kk 51,0 m² III krs.
- Ilkkantie 5 C 7
2 h+k+p 55 m², II krs
- Kiviahteen tie 2 A 21
2 h+k+parveke 61,5 m²
- Ketolanmäenkatu 8 A 7
2 h+k+p 65 m² III krs.
- Tottijärventie 1 B 9
2 h+k+s 62,5 m²

RAKENNUSURAKOINTIA:

- o Uudisrakennus- ja peruskorjaustyöt
- o Asuntokorjaukset ja laajennukset
- o Tarvittaessa hoidamme myös suunnittelun, rakennusluvat, erik. urakoitsijoiden hankinnan ja kustannuslaskennan.

**TERVETULOA
TUTUSTUMAAN!**

**Joustamme
kauppaehdoissa.
Vaihtomahdollisuus.**

HALESÄ OY
RAKENNUSLIIKE PUI. 420 144
Yrittäjäkatu 22 37100 Nokia

